

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

2018-ci il Azərbaycan iqtisadiyyatı Üçün çox ciddi uğurlarla başlayıb

Prezident İlham Əliyev: "Artıq ölkədə 1 milyon 500 min iş yerinin yaradılmasına çox az qalıb"

"İlham Əliyev. Elektron
külliyyat" adlı yeni
resursun təqdimatı olub

5

Professor Nərgiz Paşayevanın
Oksford Universitetinin
Bodleyn Kitabxanasının
direktoru Riçard Ovendenlə
görüşü olub

8

Mir Cəlal Paşayev
ədəbiyyatşunas alım kimi
elmimizə dəyərli töhfələr verib

4

Siyavuş Novruzov:
"Azərbaycan dövləti Xalq
Cümhuriyyətinin irləsinə böyük
ehtiramla yanaşır"

4

Bakıda "Heydər Əliyev və
milli mənəvi dəyərlər"
mövzusunda konfrans
keçirilib

6

Milli Məclisin növbəti
plenar icası keçirilib

10

12

AS PA-nı demokratiya
və ədalet idarə etmir

14

Araz Əlizadə: "Arif və
Ramis Yunus qardaşlarının anaları
ermənidir"

16

Ronaldo: "Neymar
hazırda "Real"a keçidi
mümkünsüzdür"

2 may 2018-ci il

2018-ci il Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün çox ciddi uğurlarla başlayıb

Prezident İlham Əliyev: "Artıq ölkədə 1 milyon 500 min iş yerinin yaradılmasına çox az qalıb"

2018-ci il Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün çox ciddi uğurlarla başlayıb. Bu ilin birinci rübündə Azərbaycan iqtisadiyyatı 2,3 faiz artıb. Sənaye istehsalı 2 faiz, qeyri-neft sənayesi isə texminən 10 faiz artıb. Bu da ölkəmizdə son illər ərzində aparılan sənayeləşmə siyasetinin nəticəsidir. Kənd təsərrüfatında isə artım 4,2 faizdir. Azərbaycanın valyuta ehtiyatları da 2,2 milyard dollar artraraq hazırda 44,2 milyard dollara çatıb. Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə aprelin 9-da Nazirlər Kabinetinin ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında ölkəmizin başçısı bu məsələni xüsusi qeyd edib: "Hesab edirəm, 3 ay ərzində 2 milyard dollardan çox artan valyuta ehtiyatlarımız bir tərəfdən, onu göstərir ki, biz ehtiyatlarımızdan çox qənaətlə istifadə edirik, digər tərəfdən, bu, son illər ərzində apardığımız uğurlu neft siyasetinin nəticəsidir".

Müşavirəde Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, ölkə iqtisadiyyatına 3,5 milyard dollar sərmayə qoyulubdur ve bu sərmayenin böyük hissəsi xarici sərmayədir: "Bu, onu göstərir ki, ölkəmiz xarici investorlar üçün çox cəlbədicidir".

Ötən müddət ərzində, Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsi 31 faiz artıb. Qeyri-nefti ixracı isə 37 faiz artıb. 2018-ci ilin birinci rübündə 34 min yeni iş yeri yaradılıb ki, onlardan 31 mini daimi olub. Artıq ölkədə 1 milyon 500 min iş yerinin yaradılmasına çox az qalıb. İqtisadiyyatdakı ən önemli faktlardan biri də bu ilin birinci rübündə inflasiyanın gözləniləndən az olmasıdır. Prezident İlham Əliyev bu barədə müşavirədəki çıxışında vurğulayıb ki, birinci rübədə inflasiya cəmi 4 faiz olub: "Bu barədə də mən ilin evvəlinde öz fikirlərim bildirmişdim və qeyd etmişdim ki, əminəm, inflasiya aşağı seviyyədə olacaq və əhalinin gelirləri inflasiyanı qabaqlayacaq. Belə de oldu. Əhalinin gelirləri texminən 10 faiz artmışdır, inflasiya isə cəmi 4 faiz. Bax, budur bizim birinci rübədə eldə edilmiş əsas sosial-iqtisadi göstəricilərimiz. Hesab edirəm ki, hər bir ölkə bu göstəricilərlə fəxr edə bilsə, o cümlədən, biz. Bu, onu göstərir ki, biz düzgün yoldayıq. Azərbaycanın qarşısında heç bir iqtisadi və maliyyə çətinliyi yoxdur. Biz güclü iqtisadiyyat yaradaraq, eyni zamanda, sosial məsələlərin həllində addımlar atırıq. Əgər iqtisadi imkanlarımız olmasayıd, biz nəyin hesabına pensiya-ları, maaşları qaldıra bilərdik, nəyin hesabına böyük investisiya qoya bilərdik, infrastruktur layihələri ni nəyin hesabına həyata keçirə

bilərdik! İqtisadi güc və ondan əlavə bizim siyasetimiz bütün bu reallıqları yaradır".

Təbii ki, birinci rübədə eldə edilən iqtisadi uğurlar sosial məsələlərin də problemlərində sürətli həllinə yardım edir. Belə ki, birinci rübədə maaşlar və pensiyalar artırılıb. Bu, artımlar onun təsdiqidir ki, Prezident İlham Əliyevin sosial siyasetinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının rifahi dayanır. Müşavirəde xüsusi ilə vurğulanmışdır ki, son 15 il ərzində ölkə iqtisadiyyatına 231 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur. Bu, həm xarici, həm daxili sərmayədir. Adambaşına düşən sərmayələrin hecmində görə

Azərbaycan dünya miqyasında lider dövlətlər sırasındadır. Xarici sərmayələrin yönəldilməsi həm də Azərbaycana olan inamın aydın təzahüründür. Məhz bu xarici sərmayələrin önemli hissəsi yeni infrastrukturun yaradılmasına istiqamətlənmişdir. İnfrastruktur layihələrdən dənışında, ilk növbədə, elektrik təsərrüfatına qoyulan böyük investisiyalar qeyd edilməlidir. Son 14 ildə ölkədə 30 elektrik stansiyası tikilmişdir. Onların generasiya gücü 2500 meqavata bərabərdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu barədə müşavirəde bildirib ki, 2004-cü ilə qədər Azərbaycanda bütün dövrlər ərzində 9

elektrik stansiyası inşa olunmuşdu. Həmin vaxt Azərbaycan işlədiyi elektrik enerjisini bir hissəni idxlədirdi. Hazırda ölkə özünü elektrik enerjisi ilə təmin edir, eləcə də, onu ixrac etmək imkanları yaranıb. Müşavirəde Prezident İlham Əliyev bildirib ki, 14 il əvvəl Azərbaycanda qazlaşdırmanın seviyyəsi 51 faiz idi. Bölgələrdə yaşayan əhali, demək olar ki, qazdan istifadə edə bilmirdi. Hazırda ölkədə qazlaşdırmanın seviyyəsi 93 faizdir. Şəhərlər qazla 100 faiz temin edilib. İndi qaz xətləri sovet dönmədə mavi yanacaq almayan ən ucqar kəndlərədək çatır. İlın sonuna qədər ölkədə qazlaşdırmanın

səviyyəsi 95 faizə çatdırılacaq, Həmçinin, 2004-cü ildə ölkədə fasiləsiz içməli su ilə təminat 26 faiz idi. Hazırda bu rəqəm 67 faizə çatıb. Oğuz-Qəbələ-Bakı kimi nəhəng su kəməri istifadəye verilib. Taxtakörpü, Şəmkirçay, Göytəpə və Tovuzçay kimi böyük su anbarları tikilib. Bu su anbarlarının həm əkin sahələrinin suvarılması, həm də əhalinin içməli su ilə təminatında böyük əhəmiyyəti var. Son 15 il ərzində Azərbaycanda 15 min kilometrdən çox yol çəkilib. Magistral avtomobil yolları ilə yanaşı, yeni kənd yollarının salınması və təmir edilməsi əhaliyə rahatlıq gətirir. Tekcə keçən il icra edilən "40 yol" layihəsi çərçivəsində yüzdən çox kəndin yol problemi həll olunub.

Son illərdə Azərbaycanda 3 mindən çox məktəbin tikilməsi, 640-dan çox tibb müəssisəsinin inşa, yaxud əsaslı təmir edilməsi də şərhə ehtiyacı olmayan faktlardır. İndi bütün rayonlarda olimpiya idman kompleksləri, yaxud digər böyük idman qurğuları fəaliyyət göstərir. Bölgələrdə istifadəyə verilmiş müalicə-diaqnostika mərkəzləri ən müasir tibb avadanlıqları ilə təchiz olunub. Bunlar Azərbaycan dövlətinin siyasetinin mərkəzində vətəndaşların maraqlarının dayandığı bir daha sübut edir. Önəmli faktlardan biri də odur ki, Azərbaycanda infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi davamlı xarakter daşıyır. Bu isə ölkənin inkişafının dinamik davam etdiriyinin, xalqın güzəranının getdikcə yaxşılaşdığını göstəricisidir.

"Səs" Analitik Qrupu

Tarixən məlumdur ki, bütün ictimai-siyasi fəaliyyətində Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafına xüsusi diqqət yetirib. Çünkü ədəbiyyat hər bir xalqın varlığını təsdiq edən başlıca amildir. Milli ədəbiyyat hər bir xalqın milli sərvəti, həmin xalqın varlığının təsdiqidir. Azərbaycan ədəbiyyatı Azərbaycan xalqının milli sərvətidir və xalqımız tarix durduqca bu sərvətin qayğısına qalmalı və ədəbi irsimizi gələcək nəsillərə ötürməlidir.

Bu cəhətdən Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəsna xidmətləri vardır. Və milli təfəkkürümüzə ilk dəfə Ulu Öndər Heydər Əliyev "Ədəbiyyatımız və mədəniyyətimiz milli varlığımız və mənəvi sərvətimizdir" möhtəşəm elmi-nəzəri, dərin ictimai-siyasi mahiyyəti olan konsepsiyasını irəli sürmüştür... Bu konsepsiya Onun təfəkküründə və baxışlarında birdən-bira yaranmadır. Faktlar göstərir ki, Ulu Öndər uşaqlıq illerindən xalq mənəviyyatının qoruyucusu olan folklorumu, bayatı və nağıllarımızı, dastanlarımızı, sonrakı təhsil dövrlərində ədəbiyyatımızın alüdeçisi olmuş, həvəsle öyrənmişdir. Yaxınlarının və doğmalarının xatirelərində bilinir ki, Heydər Əliyevin nənesi və anası nağıl və dastanlarımızın, bayatılarımıza sinədəftəri olmuşları və bu əvəzsiz xəzinəni kiçik Heydər onların dillərində saatlarla dinlər, yoruldum deməzimiş...

Bütün bunlar onun kövrək və həssas qəlbində dərin izlər buraxmış, ədəbiyyatın vurğunu olmuş, sevmiş, dərindən öyrənmiş, hələ gənclik illerində kitabxanalardan eline keçən dünya və Azərbaycan ədəbiyyatını böyük və sonsuz həvəsle mütaileçisi olmuşdur... Hətta deyilənə görə, Dahi Öndər Heydər Əliyev gənclik illerində teatra, akt-yorluğa meyilli olmuş, orta məktəb dərneklerində rollar ifa etmiş, Naxçıvanda gedən bir tamaşanı da buraxmazmış. Səmed Vurğunun "Vaqif" mənzum dramını başdanayağa əzber bilirmiş... Məktəb müsabiqələrində Azərbaycan şairlerinin şeirlərinin ən mahir ifaçısı və deklamatoru kimi yüksək rəğeb qazanmış, müəllimlərinin və Onu tanışanların sevimlisinə çevrilmiş...

Müasırları onun "Vaqif" pyesində, "Qaralar ölkəsində" adlı dram esərində əsas rolları ifa etdiyini xatırlayırlar. Hətta Ulu Öndər Heydər Əliyevin teatr həvəskarı olmasına dair nadir fotoskəkillər də görkəmli dövlət xadiminin Naxçıvan səhnəsindəki muzeyində qorunub saxlanmaqdadır.

Bütün bunlarla bərabər, bu tarihi şəxsiyyət bədii ədəbiyyatın şəxsi təleyindəki böyük rolunu özü də parlaq bir şəkildə nəzəre çarpdırılmışdır. O, 1997-ci ildə, Azərbaycan yazıçılarının 10-cu qurultayındakı nitqində bu gerçəkliliyi aşağidakı kimi etiraf etmişdir: "Şəxsən mən ədəbiyyatı çox sevən adamam və gənc vaxtlarından, hətta uşaqlıqdan, məktəbdə ilk ədəbiyyat nümunələrini oxuyandan ədəbiyyatı sevmişəm... Mənim bir insan kimi formalaşmağımda, təhsilimdə, əqlaqında, mənəviyyat-

Azərbaycan ədəbiyyatı Ulu Öndər Heydər Əliyev ömrünün anlarında... (akkordlarında...)

da ədəbiyyatın, mədəniyyətin çox böyük rolu olmuşdur. Mən orta məktəbdə oxuyarkən Azərbaycan şairlerinin, yazıçılarının bütün əsərlərini sevə-sevə oxumuşum... O illerdə, o uşaqlıq və gənclik illerində onlar mənə o qədər təsir edib ki, mən onları unutmamışam. Bu, "oxumuşam, unutmamışam" sözləri sadəcə bir fikir deyil. Yəni onlar mənə təsir edib, mən onlardan bəhrələnmışəm, mənəvi qida almışam.

Göründüyü kimi, Ulu Öndər Heydər Əliyevin dünyabaxışının formallaşmasında, görkəmli dövlət xadimi təleyində və siyasi fəaliyyətində ədəbiyyat faktorunun yeri, ədəbiyyat amili xüsusi yer tutmuşdur. Siyasi-tarixi baxımdan möhtəşəm xəzine kimi Dahi Öndər Heydər Əliyevin bənzərsiz, fenomenal ədəbiyyat yaddaşına və məhəbbətinə malik olması Onun görkəmli dövlət xadimi kimi möhtəşəm obrazını eləvə cizgilərlə tamamlamış və zənginləşdirmişdir.

Elə bu keyfiyyətlərinə görə, Ulu Öndər ömrünün sonuna qədər Azərbaycan ədəbiyyatının və mədəniyyətin ən mahir bilicisi kimi onun yorulmaz təessübkeşi olmuş, ədəbi-bədii fikrimizin inkişafına qarulmadan xidmət etmiş, Azərbaycan ədəbiyyatını və onu yaradan sənətkarların daima qayığını şeirlərinin ən mahir ifaçısı və deklamatoru kimi yüksək rəğeb qazanmış, müəllimlərinin və Onu tanışanların sevimlisinə çevrilmiş...

Xatırladaq ki, XX əsrin son otuz ilü və XXI əsrin başlanğıcında Azərbaycana rəhbərlik bilavasitə görkəmli dövlət və siyasi xadim Heydər Əlirza oğlu Əliyevin adı ilə bağlıdır. O, kiçik fasılələrlə XX əsrin son otuz ilində Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasına rəhbərlik etmiş, öten əsrin 1993-cü ilin iyundan etibarən müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət başçısı - Prezidenti olmuşdur. Tarixdə nadir hadisələrdən ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev iki ictimai-siyasi quruluşda Azərbaycana rəhbərlik etmişdir. Hər iki sistemdə görkəmli dövlət və siyasi xadim kimi Azərbaycanın iqtisadiyyatını, mədəniyyətini möhkəmlətmış, onun şöhrətini, nüfuzunu yüksəklərə qaldırmış, milli mənafeyini, milli mentalitetini, mədəniyyət və mənəviyyatını qorunmuş və inkişaf etdirmişdir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev üçün azərbaycanlıq ideologiyası milli-mənəvi inkişafın əsas zəmini

olmuşdur. Ulu Öndər yaxşı bilirdi ki, azərbaycanlıq ideologiyasının əsas istiqamətləri, canı, ruhu özünü ədəbiyyat və mədəniyyətdə da ha parlaq şəkildə gösterir.

Keçək əlahəzərə faktların dillə... Fakt elə bir məhəkdr ki, yeganə olaraq danılmaz və tekzibedilməzdir... Bu mənada, Ulu Öndərin ədəbiyyata və mədəniyyətə münasibətinin bəzi məqamlarını yenidən xatırlatmaq istərdik. Bütövlükde ise, Ulu Öndər Heydər Əliyev ədəbiyyata xalqın milli-tarixi varlığının, mənəviyyatının üzvi tərkib hissəsi kimi baxmış, mənsub olduğu xalqı ədəbiyyatı ilə bir yerde bütöv bir təmin ayrılmaz hissəsi kimi dəyərləndirmişdir. Yəni Heydər Əliyevin ədəbiyyat sevgisi Vətən və xalq sevgisinin əsas göstəricilərindən, zəruri amillərindən birini təşkil edir. Görkəmli dövlət xadimi hələ 1972-ci ildə Azərbaycan yazıçılarının beşinci qurultayındakı tarixi nitqində məsələnin bu cəhətini ön mövqeyə çəkərək demişdi: "Azərbaycan ədəbiyyatı həmisə öz xalqının həyatının ən sıralarında irəliləmişdir. Bu ədəbiyyat xalqımızın qəhrəmanlıq tarixini ədəbiləşdirib bize çatdırıb, bizim qarşımızda bütün əzəməti ilə açmışdır".

Dahi Öndər Heydər Əliyevin ədəbiyyat təlimindəki millilik anlayışı özündə bütün dolğunluğu ilə azərbaycanlıq məfkurəsini eks etdirir. Və yaxud da azərbaycanlıq Ulu Öndər Heydər Əliyevin apardığı milli siyasetin lokomotividir. Ədəbiyyat siyaseti görkəmli dövlət xadiminin bu istiqamətdə apardığı geniş siyasi-ideoloji və təşkilati işin özünlünü təşkil edir. Azərbaycan ədəbiyyatı klassiklərində Nizami Gəncəvinin, Məhəmməd Füzulinin, Cəlil Məmmədquluzadənin, Nəriman Nərimanovun, Hüseyin Cavidin, həmçinin yeni dövr bədii fikrimizin Səmed Vurğun, Rəsul Rza, Mirzə İbrahimov, İlyas Əfəndiyev, Süleyman Rüstəm, Anar, Qabil, Məmməd Araz, Mirvarid Dilbazi və başqları kimi onlarla nümayəndələrinin dövlət səviyyəsində yubileylərinin keçirilməsi, aparılan tədqiqat-təbligat işləri həmin sənətkarların xalqa daha yaxından tanıdılması ilə bir sırada, həm də Azərbaycanlıq ideyasının geniş miqyasda yayılmasına və dərindən mənimsədilməsinə uğurla xidmət etmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev keç-

miş ittifaq səviyyəsində ən yüksək siyasi dairelərdə böyük cəsarətə bəyan edirdi ki, "Nizami Gəncəvi elə bir şəxsiyyətdir, tarixdə, dünya mədəniyyətində elə bir iz qoyub getmişdir ki, onun yubileyi hər il keçirilə bilər". Nizami Gəncəvinin yubileyi bu böyük sənətkarın timsalında Azərbaycanın evvelcə keçmiş Sovetlər İttifaqında, daha sonra isə bütün mədəni dünyada tanıma missiyasına xidmət etmişdir.

Dahi Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 500 illiyi münasibətə Heydər Əliyevin yubiley nitqində səslənən aşağıdakı mülahizələr də Azərbaycanın, xalqımızın tanıdılmasının qayğlarını ehəte

mizin Səmed Vurğun, Süleyman Rüstəm, Rəsul Rza, Məmməd Rahim, Mirzə İbrahimov, İlyas Əfəndiyev, Anar, Qabil, Məmməd Araz, Mirvarid Dilbazi və başqları kimi onlarla nümayəndələrinin dövlət səviyyəsində yubileylərinin keçirilməsi, aparılan tədqiqat-təbligat işləri həmin sənətkarların xalqa daha yaxından tanıdılması ilə bir sırada, həm də azərbaycanlıq ideyasının geniş miqyasda yayılmasına və dərindən mənimsədilməsinə uğurla xidmət etmişdir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev bu tarixi vəzifələri həm ölkə daxilində, həm də Azərbaycandan kənarada böyük bacarıqla həyata keçirmiştir. Böyük ədəbiyyat Heydər Əliyevin Azərbaycanı dünyada tanıdırması baxımdan da mühüm vasitələrdən birincən əvəlmişdir. Nizami Gəncəvi, Məhəmməd Füzuli kimi qüdrətli sənətkarların yubileylərinin, "Kitabi-Dədə Qorqud" das-tanlarının yaranmasının 1300 illiyinin beynəlxalq səviyyədə keçirilməsi buna bariz nümunədir. Bunlar Ulu Öndərin bu sahədə görüdüyü yuzlərlə möhtəşəm işlərinin ən möhtəşəm nümunələrindəndir...

Heydər Əliyevin ədəbiyyata münasibəti əsl profesionallığı əsaslarıdır. Görkəmli dövlət xadiminin ayri-ayrı sənətkarlar, konkret bədii əsərlər, teatr tamaşaları haqqındaki baxışları və mülahizələri ədəbiyyatşunaslıq və sənətşunaslıq elmlərinin en yüksək tələbləri və prinsiplərindən ucada dayanır... Heydər Əliyev ədəbiyyat haqqında elmde de professionallıq siyasetinin böyük müdafiəçisidir. Bədii ədəbiyyatla bir sırada ədəbiyyatşunaslıq, sənətşunaslıq, dilşunaslıq kimi elmlər də Dahi Öndər Heydər Əliyevin ədəbiyyat siyasetinin zəminində yeni inkişaf səviyyəsinə yüksələ bilmişdir.

Bütövlükde ise, Heydər Əliyev ədəbiyyata xalqın milli-tarixi varlığının, mənəviyyatının üzvi tərkib hissəsi kimi baxmış, mənsub olduğu xalqı ədəbiyyatı ilə bir yerde bütöv bir təmin ayrılmaz hissəsi kimi dəyərləndirmiştir. Yəni Heydər Əliyev ömrünün qızıl hərf-lərə yazılılan anları və ədəbiyyata böyük məhəbbətinin ifadəsidir...

Yaşlılarından tətmiş cavanlarına qədər istedadlı yazıçılara, şairlərə verilən fəxri adlar, mükafatlar, onların adlarının əbədiləşdirilməsi, tarixləşdirilməsi, bütün bunlar, Ulu Öndərin ədəbiyyat sevdasından bəhrələndirdi... Bununla yanaşı, hələ sovetlər dövründə milli mücadiləyə könül vermiş, ömüri həsr etmiş yazıçılar isə deputat seçilmək, fəxri adlar və dövlət mükafatları almaqla həm rəğbətləndirilmiş, həm də müdafiə olunmuşlar. Əslində, bu yolla Ulu Öndər Heydər Əliyev həm də onların fealiyyətinə dəstək verdiyini sezdi, O, yazıçıların toxunulmazlığına təminat vermişdir.

Yaxud əslən cənublu olan, lakin taleyin hökmü ilə Azərbaycanın şimalında yaşayıb-yaradın Balaş Azəroğlu, Mədəne Gülgün, Höküme Bülluri, Söhrab Tahir, Əli Tude və başqları kimi görkəmli söz ustalarına böyük qayğı və fəxri adlar, onların əsərlərinin nəşri, Məmmədhüseyn Şəhriyara məhəbbət hissini aşılanması da, Yazıçılar Birliyində Cənubi Azərbaycan katılıyının ve Akademiyada Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatı şöbəsinin açılması da, ədəbiyyat tarixciliyimizdə böyük hadisə, Heydər Əliyev ömrünün ədəbi fütuhatı id... Bu fütuhatlar dan ən möhtəşəmi isə Hüseyin Cavid nəşinin uzaq Sibirdən Azərbaycana getirilməsi idi...

Həmçinin, yeni dövr bədii fikri-

**Tərlan Novruzov,
doktor-professor**

2 may 2018-ci il

Mir Cəlal Paşayev ədəbiyyatşunas alim kimi elmimizə dəyərli töhfələr verib

XXəsr Azərbaycan ədəbiyyatı ve mədəniyyəti tarixində özünəməxsus yer tutan böyük ədib Mir Cəlal Paşayev bütün fəaliyyətini, yaradıcılığını mədəniyyətimizin, ədəbiyyatımızın, təhsilimizin inkişafına sərf edib. Mir Cəlal Paşayevin mühüm həyatı problemlər qaldırıban, vacib ictimai-siyasi və mənəvi-əlaqı məsələləri eks etdirən realist eserlərində əsas tədqiq və inikas obyekti insan, onun mənəvi dünyasıdır. Xalqımızın gözəl, zəngin mənəvi dəyərlərinin təbliği yazılıçının yaradıcılığında mühüm yer tutur. Onun hekayeleri, romanları və digər janrlarda olan əsərləri həm mövzü zənginliyinə, həm də dil və üslubuna görə böyük maraq doğurur. Dərin zəka sahibi olan Mir Cəlal Paşayev həm görkəmli alim, böyük yazıçı və pedaqoq, həm də nurlu şəxsiyyət kimi tanınıb.

AZƏRTAC xəber verir ki, bu fikirlər mayın 1-də Bakı Dövlət Universitetində (BDU) görkəmli yazıçı, ədəbiyyatşunas alim və pedaqoq Mir Cəlal Paşayevin anadan olmasının 110-cu ildönümü ilə əlaqədar keçirilən respublika elmi-praktik konfransında səsləndirilib.

Tanınmış dövlət və elm xadimləri, Milli Məclisin deputatları, ali təhsil müəssisələrinin rektörleri, universitetin müəllim və tələbələrinin iştirak etdikləri konfransın plenar iclasında BDU-nun rektoru, akademik Abel Məhərrəmov böyük ziyalı Mir Cəlal Paşayevin zəngin ırsindən, Azərbaycan elminin, təhsilinin inkişafında və yüksəkxitaslı kadrların hazırlanmasında mühüm xidmətlərindən, o cümlədən nəcib insanı keyfiyyətlərindən danışır. Rektor BDU-nun tarixən və tənərəvər ziyalılarının fədakar əməyi sayəsində yetirdiyi ictimai-siyasi, elm və mədəniyyət xadimləri ilə Azərbaycanın mövcud siyasetinə böyük töhfələr verdiyi qeyd edib. A.Məhərrəmov 1936-cı ildən ömrünün sonuna dək BDU-da çalışan Mir Cəlal Paşayevin "Füzuli sənətkarlığı", "XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı", "Azərbaycanda ədəbi məktəblər", "Ödəbiyyatşunaslığın əsasları" adlı fundamental əsərlərinin ədə-

biyyatşunaslıq elminin qızıl nüsxələri olmasına, onun Azərbaycan elminin və təhsilinin inkişafındaki xidmətlərindən bəhs edib. Mir Cəlal Paşayevin nəcib insanı keyfiyyətlərini, ailəsinə, övladlarına bağlılığını qeyd edən rektor alimin dillər ezbəri olan "Həyatimdə yaratdığım ən böyük əsər ailəmdir" kəlamını xatırladıb.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov Mir Cəlal Paşayevin ölkəmizdə ədəbiyyatın, elmin, xüsusi təhsilin inkişafındakı müstəsnə xidmətlərindən danışır. Nazir ölkəmizin hər yerdə ədibin 110 illiyinə həsr olunan yubiley mərasimlərinin tentəne ilə qeyd edilməsini böyük sənətkarın yaradıcılığına, onun ədəbi irsine göstərilən diqqət və qayğıının təzahür kimi dəyərləndirib.

BDU-nun filologiya fakültəsinin dekanı, dosent Elçin Məmmədov "Mir Cəlal Paşayevin həyatı və yaradıcılığı" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib, görkəmli alimin keşmə-keşli özür yolundan söz açıb. Məruzədə Mir Cəlal Paşayevin yazıçı kimi Azərbaycan ədəbiyyatı tarixindəki əvəzolunmaz mövqeyindən və ədəbiyyatşunas alim kimi elmimizə verdiyi dəyərlə töhfələrdən bəhs edilib.

Daha sonra Milli Məclisin deputatı, akademik Nizami Cəfərov, Bakı Slavyan Universitetinin rektoru, professor Nurlana Əliyeva Mir Cəlalın alim və müəllim kimi şəxsi keyfiyyətlərindən, yaradıcılığının özəlliklərindən danışır, yazıçı ilə bağlı xatirələrini bölüşüb.

Sonda alimin ailəsi adından oğlu, "ADA" Universitetinin rektoru, professor Hafiz Paşayev çıxış edərək atası ilə bağlı xatirələrini bölüşüb, konfransın təşkilinə görə rektor, akademik Abel Məhərrəmova, o cümlədən əməyi keçən hər kəsə təşəkkürünü bildirib. Tədbirdə Mir Cəlal Paşayevin həyat və yaradıcılığına həsr edilən "Üç zirvənin fatehi" filmi nümayiş olunub.

Qeyd edək ki, elmi konfransın materialar toplusunda Mir Cəlal Paşayevlə bağlı respublikanın müxtəlif elm və ali təhsil müəssisələrindən təqdim olunmuş 50-dək məqalə yer alıb.

Siyavuş Novruzov: "Azərbaycan dövləti Xalq Cumhuriyyətinin 100 illik yubileyi ilə bağlı keçirilən töhbələr də buna nümunədir"

Azərbaycan dövləti Xalq Cumhuriyyətinin 100 illik yubileyi ilə bağlı keçirilən töhbələr də buna nümunədir". Bu fikri YAP İcra katibinin müavini, Milli Məclisin İctimai birləşmə və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov parlamentin dünən keçirilən iclasında deyib.

S.Novruzov bildirib ki, müasir müstəqil Azərbaycan dövləti Xalq Cumhuriyyətinin varisidir. Onun sözlərinə görə, müəyyən dairələr müstəqilliyyətin bərpası məsələsində kimlərisə yanlış olaraq fərqləndirməyə çalışırlar.

"Söhbət "istiqlalçı deputatlar" adlandırılaraq şəxslərle bağlıdır. O dövrə parlamentin 350 deputati olub. Həmin deputatların hamısı Azərbaycanın müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktına səs veriblər. Ona görə də, kiminse müstəqilliyimiz əleyhinə səs verməsi haqda deyilənlər yanlışdır. "İstiqlalçı deputatlar" a gəlincə, bu SSRİ-nin saxlanması haqda referendumun keçirilib-keçirilməməsi ilə bağlı qərərlərə bağlıdır. Yəni bu məsələ müstəqilliyimizən elan olunmasına aid deyil. Onlar özlərinini "istiqlalçı" hesab edirlər, digərləri isə kənardə qalır. Xahiş edirəm, bu məsələyə aydınlıq getirilsin. İndi kim hansı partianın üzvüdür özü bilər. Amma hər halda bu məsələyə son qoyulmalıdır. Həmin dövrə "demblok" və "komblok" yaradılsılar. Digər deputatların isə hüquqları pozulurdu. Burada insanları bir-birindən ayırmak olmaz. Məger o vaxt kommunist olanların üzvindən Azərbaycanın müstəqil olması keçmirdi? Bu məsələyə birdəfəlik son qoyulmalıdır"- deyə, YAP İcra katibinin müavini vurgulayıb.

San-Marinonun xarici işlər üzrə dövlət katibi Azərbaycana səfər edəcək

San-Marino Respublikasının xarici işlər üzrə dövlət katibi Nikola Renzi mayın 2-3-də Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfərdə olacaq. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, səfər çərçivəsində N.Renzinin xarici işlər naziri Elmar Məmmədyarov və digər yüksək vəzifəli rəsmi şəxslərlə görüşü planlaşdırılır.

Maksim Kuryacyi: Ukraynanın ən ağır illerində Heydər Əliyev ölkəmizə əsl dost və qardaş dəstəyi verib

Azərbaycan xalqının ümummillli lideri Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi müdrik siyaset nəticəsində ölkələrimiz arasında davamlı iqtisadi və siyasi əməkdaşlıq münasibətləri qurulub. Heydər Əliyev Azərbaycan-Ukrayna strateji müttefiqiyyinin, dostluğunun memarıdır. Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Ukrayna-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun rəhbəri Maksim Kuryacyi söyləyib. "Ukrayna xalqı Heydər Əliyevin xatirəsini çox böyük hörmətlə anır", - deyən deputat bildirib ki, Azərbaycan ilə Ukraynanın beynəlxalq arenada strateji müttefiqlər kimi tanınması məhz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır.

O deyib: "Ukrayna xalqı bu günə qədər Heydər Əliyevin SSRİ dövründə ölkəmizə etdiyi köməyi xatırlayır. Ukraynanın ən ağır illerində Heydər Əliyev ölkəmizə əsl dost və qardaş dəstəyi verib. 1990-cı illerde mehsullığımı zamanı Ukrayna yanacaq böhrəni ilə üzləşəndə bize əsl dost yardımını dahi Heydər Əliyev və Azərbaycan xalqı edib".

"Belə bir partlayış bir gün Avropa Şurasında, ATƏT-də baş verəcək"

Ötən illərin təcrübəsinə əsaslanıq, Avropa Şurasının son addımları gözlənilən idi. Sanki bir ənənədən: Azərbaycan bir uğura imza atan kimi, ya da Ermənistanın bir rəzilliyi ortaya çıxan kimi, bəzi dırnaqarası beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana qarşı hücumu keçir, ictimai diqqəti Azərbaycanın uğurundan, Ermənistanın rəzalətindən yayındırmağa çalışırlar". Bunu SIA-ya açıqlamasında Jurnalistlərin Həmkarları İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli deyib.

Onun sözlerinə görə, təəssüf ki, bu siyaset indi bəzi beynəlxalq dövlətlərə təşkilatlar da sırayet edib: "Erməni lobbisi və onların təsir dairəsində olan təşkilatlar öz çirkin məqsədlərinə çatmaq üçün bəzən beynəlxalq dövlətlərə təşkilatlarından istifadə edirlər. Nikol Paşinyan hərəkatı Ermənistanın son 10 ilde formalasdırılmış süni imicini darmadağın etdi. Məlum oldu ki, bu ölkə əhalisi aqlıdan, səfələtdən, işsizlikdən əziyyət çəkir, ölkədən baş götürüb qaçırlar. Bunlar meydandardan, açıq trubunalardan ermənilərin özləri tərəfindən etiraf edildi. Bütün dünya, həm də gördü ki, Ermənistanda hakimiyyəti dinc yolla dəyişmək imkansızdır, azad seçki mühiti yoxdur. Xalq məcburiyyət qarşısında hakimiyyəti zor gücü ilə devirir. Amma bütün bu baş verənlər, təkcə Ermənistanda dövlətini, hakimiyyəti ifşa etmir, həm də erməniliyin beynəlxalq himayeçilərini rüsvay edir. Axi həmin beynəlxalq təşkilatlar indi hakimiyyətdən zorla qovulan Sarkisyan rejiminin bir neçə ay önce keçirdiyi seçkiyə demokratik imic geyindirmişdilər, demisidilər ki, seçkilər normal keçib!

İndi ne oldu, axı xalq həmin seçkinin nəticəsinə qarşı çıxır, onun neticələrinin leğvini tələb edir. Bütün bunlar Ermənistanda hakimiyyəti ilə yanaşı, həmən seçkilərə müsbət rəy vermiş beynəlxalq təşkilatları da rüsvay edir. Onlar da diqqəti özlərindən yayındırmaq üçün qondarma hesabatlar uydururlar, guya Azərbaycanda demokratianın pozulması, avropanı deputatlara rüştətötürməsi kimi iddialar ortaya atmaqla sensassiya yaratmağa, fikirləri qarışdırmağa, diqqəti Ermənistandan olaylarından kenarlaşdırmağa çalışırlar. Mənəcə Avropa Şurasında hazırlanın və açıqlanan hesabatın meğzi budur. Amma onlar unudurlar ki, belə hallarla haqq-ədalətin üstünə kölgə sala, onu gizlədə bilməzər. Necə ki, Ermənistandakı rejimin əməllərini 20 il müddətində gizlətməyə çalışıdilar, axırdı partlayış oldu. Belə bir partlayış bir gün Avropa Şurasında, ATƏT-də baş verəcək. Mənəcə, bu tarix çox da uzaqda deyil!"

Mayın 1-də Prezident Kitabxanasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən "İlham Əliyev. Elektron külliyyat" adlı yeni elektron resursun təqdimati olub.

AZERTAC xəber verir ki, tədbirdə çıxış edən kitabxananın direktoru Mayıl Əhmədov bildirib ki, əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş müasir müstəqil Azərbaycanın daxili və xarici siyasetini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin 15 illik fəaliyyəti nəticəsində yaranmış çox nəhəng sənəd kütłəsinin yalnız müasir informasiya texnologiyalarının son nailiyyətlərini tətbiq etməklə geniş oxucu auditoriyası üçün əlcətan etmek mümkündür. Məhz bu məqsədə yaradılmış, sadə axtaş forması olan həmin resursda toplanmış materiallardan istənilən şəxs asanlıqla istifadə edə bilər. Dörd fəsilən ibarət resursda dövlətimizin başçısının fəaliyyətinə dair mətbuatda çap olunmuş materialların tam mətni ilə yanaşı, bibliografik informasiya da toplanıb.

Resursun ikinci fəslində istifadəçilər çox sadə axtaşla Prezident İlham Əliyevin 2003-2018-ci illeri əhatə edən 1370 çıxışının, nitqinin, müsahibəsinin, bəyanatının tam mətnini əldə edə bilərlər. Bu fəslin başqa bölməsinin materiallarının təhlili göstərir ki, çox uğurlu xarici siyaset xətti formalasdır Prezident İlham Əliyev 2003-2018-ci illerdə dünyanın 50 ölkəsinə 259 dəfə səfər edib. Bu səfərlərin 31-i Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqışesinin nizamlanması ilə bağlıdır. Həmin səfərlərin tam xronikası, Prezident İlham Əliyevin xarici siyasetə bağlı çıxışlarının, nitqlerinin, müsahibələrinin tam mətnləri, xarici siyasetə əlaqədar qanun, fərمان və sərəncamlar, eləcə də xarici ölkələrə səfərlərə dair materiallar "Xarici siyaset fəaliyyəti" adlı bölümə toplanıb.

Dövlətimizin başçısının regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul etdiyi dövlət proqramlarına aid bütün materiallar da resursun ayrıca bir bölməsində yerləşdirilib. Bu bölmənin materiallarından görünür ki, Prezident İlham Əliyev yalnız 2014-2018-ci illeri əhatə edən sonuncu Dövlət Proqramı çərçivəsində 57 rayonda 86 dəfə səfərə olub və bu Proqramın icrası ilə bağlı 7 Fərman, 305 Sərəncam imzalayıb. Proqramın başa çatmasına hələ 8 ay qalır, yəni, regionlara səfərlərin və onların sosial-iqtisadi inkişafına dair sənədlərin sayı təbii ki, artacaq.

Bakı şəhəri və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramları da külliyyatda ayrı bölməde verilib. İnteraktiv olan bu bölmənin materiallarından görünür ki, Prezident İlham Əliyev Bakı şəhəri və onun qəsəbələrinin müxtəlif sahələr üzrə inkişafına dair 107 fərman və sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyevi neticəsində yaranan nəhəng rəsmi sənəd kütłəsinin oxuların istifadəsinə asanlaşdırmaq məqsədilə Prezident Kitabxanasında digər elektron resurslar da yaradılır. Dövlətimizin başçısının imzaladığı və dövri mətbuatda nəşr olunmuş 3616 qanun, 3662 fərman və 9740 sərəncam, eləcə də Nazirlər Kabine-tinin 2003-2018-ci illeri əhatə edən 4172 qərarının elektron bibliografik göstəriciləri belə resurslardandır.

"Xronoloji" adlanan bölmə iki yarımbölmədən ibarətdir. Birinci yarımbölmədə Prezident İlham Əliyevin həyat və fəaliyyətinin 1961-2003-cü illər dövrünü əks etdirən xronoloji öz əksini tapır. Bu bölmədə İlham Əliyevin prezidentliyə qədərki dövrə Milli Olimpiya Komitəsinin prezident və Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti kimi fəaliyyəti xronoloji ardıcılıqla əks etdirilib.

Dövlətimizin başçısının 2003-2018-ci illərde prezidentlik dövrünü əhatə edən hadisələrin xronologiyası isə ayrı-ayrı illər üzrə ikinci yarımbölmədə toplanılıb. "Təltiflər" bölməsində Prezident İlham Əliyevin 2003-cü il-dən etibarən layiq görüldüyü yüksək mükafatlar və fəxri adlарının siyahısı verilib. Həmin bölmənin materialları "Ordenlər", "Medallar və fəxri nişanlar", "Fəxri elmi adlar", "Fəxri adlar və mükafatlar", "Idman təşkilatlarının mükafatları" başlıqları altında təqdim edilir.

Prezident İlham Əliyevin 2003-cü ildən etibarən dövlət başçısı kimi müxtəlif tədbirlərdə, beynəlxalq təşkilatların tribunalarında etdiyi çıxışlardan və nitqlərdən seçilmiş fikirler "İqtibaslar" başlığı altında 26 istiqamətdə toplanılıb. "Məşhurların fikirləri" bölməsində bir sıra dövlət başçısının, görkəmləi dövlət xadimlərinin və siyasi xadimlərin, nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinin dövlətimizin başçısı haqqında söylədikləri qiymətləi fikirlər toplanılıb.

Təmmənli elektron nəşrin ikinci fəsli "Azərbaycan Respublikasının Prezidenti" adlanır. Bu fəsil 7 bölmədən ibarətdir. Birinci bölmə "Nitqləri, çıxışları, məruzəleri, müsahibələri, bəyanatları" adlanır. Bu bölmədə 2003-2018-ci illər ərzində Prezident İlham Əliyevin nitqlərinin, çıxışlarının, məruzələrinin, müsahibələrinin və bəyanatlarının tam mətnləri illər üzrə ayrı-ayrı yarımbölmələrdə istifadəçilərin ixtiyarına verilir.

İkinci bölmə isə "Gündəlik fəaliyyətin xronikası" adlanır.

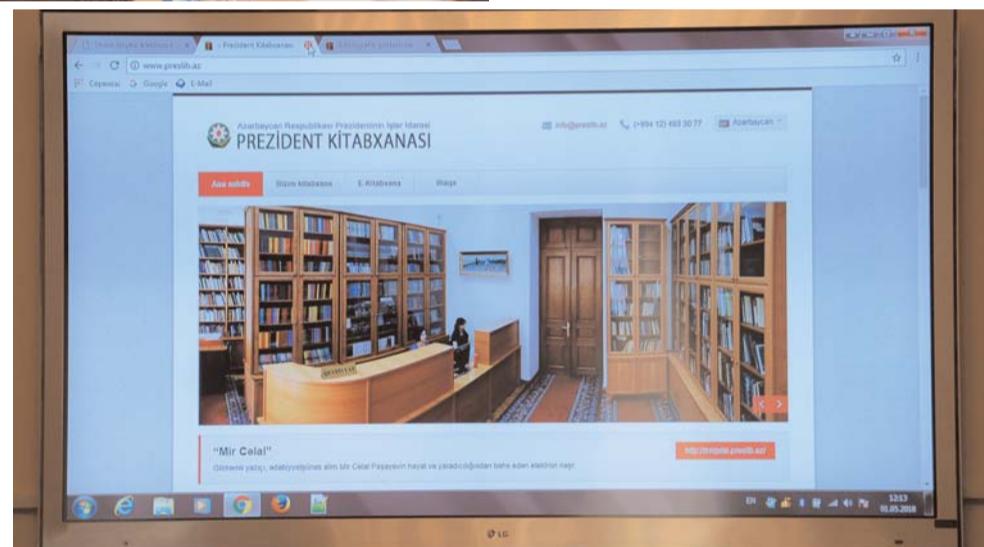
Üçüncü bölmə "Xarici siyaset fəaliyyəti" adlanır və dörd fəsildən ibarətdir. Birinci fəsil "Xarici siyaset fəaliyyətinin xronikası", ikinci fəsil "Xarici siyasetə dair nitqlər, çıxışlar, bəyanatlar, müsahibələr", üçüncü fəsil "Xarici siyasetə bağlı qanun, fərمان və sərəncamların xronikası", dördüncü fəsil isə "Xarici ölkələrə səfərlərin fotoxronikası" adlanır. Bu bölmədə əsasını ümummilli lider Heydər Əliyevin qoyduğu və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin uğurla davam etdirildiyi xarici siyaset kursunun prioritəti, həyata keçirilən bələşmələr və siyasi xəttin bütün məqamları ehtən olunur.

Dördüncü bölmə "Neft diplomatiyası" adlanır. Bu bölmənin özü de fəsillərə bölünür. Birinci fəsil "İlham Əliyev - Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti (30 aprel 1994 - 4 avqust 2003)" adlanır. İkinci fəsil "İlham Əliyev - Azərbaycan Respublikasının Baş naziri (5 avqust 2003 - 15 oktyabr 2003)" adlanır. Üçüncü fəsil isə "İlham Əliyev - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti (15 oktyabr 2003-cü il-dən)" adlanır. Bu bölmədə əsasını ümummilli lider Heydər Əliyevin qoyduğu və hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən neft strategiyasının 1994-cü il-dən etibarən reallaşması istiqamətində görürlən işlər öz əksini tapır.

Beşinci bölmə isə "Olimpiya hərəkatı" adlanır. Bu bölmə doqquz fəsildən ibarətdir. Birinci fəsil "Azərbaycanda idman və Olimpiya Hərəkatı", ikinci fəsil "Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi", üçüncü fəsil "Azərbaycan idmançılarının Olimpiya Oyunlarında iştirakı", dördüncü fəsil "Bakı-2015" I Avropa Oyunları", beşinci fəsil "İslam Həmrəyliyi Oyunları", altıncı fəsil "MOK-un quruculuq fəaliyyəti", altıncı fəsil "Kitablar" və "Məqalələr" bö-

mələrindən ibarətdir. "Kitablar" bölməsində Prezident İlham Əliyevin müəllifi olduğu və onun haqqında yazılmış kitabların Azərbaycan və rus dillərində bibliografik təsvirləri verilib. "Məqalələr" bölməsində isə Prezident İlham Əliyev haqqında yazılmış məqalələrin Azərbaycan, rus və ingilis dillərində bibliografiyası öz əksini tapır. "İlham Əliyev. Elektron külliyyat" nəşri mütemadi olaraq yenilənir.

Tədbirde çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının içtimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdər Müavini Ərəstun Mehdiyev deyib ki, təqdim olunan layihə müasir Azərbaycanın bugünkü həyatı ilə sıx bağlıdır, onun dinamik inkişafını əks etdirən çox zəngin sistemli mənbədir. Ayndır ki, biz son illərdə Azərbaycan Respublikasının sosial-iqtisadi, içtimai-siyasi, mədəni həyatında yüksək inkişaf dinamikasından bəhs edirik. Müxtəlif müzakirələrdə Azərbaycan Respublikasının həyatının rəngarəng sahələrinə diqqət yetiririk və oradakı

yedinci fəsil "2012-ci il "İdman İli", səkkizinci fəsil "Beynəlxalq yarışlar" adlanır. "Elektron kitablar" adlanan doqquzuncu fəsildə isə idmanla və Olimpiya Hərəkatı ilə bağlı kitabların elektron versiyaları toplanılıb.

Altıncı bölmə "Regionların sosial-iqtisadi inkişafı" adlanır. Bu bölmə Azərbaycan regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilən 2004-2008-ci illər, 2009-2013-cü illər və 2014-2018-ci illər dövlət proqramlarını əhatə edir. Ayri-ayrıraqda təqdim edilən dövlət proqramları haqqında materiallar "Rəsmi sənədlər", "Dövlət tədbirləri" və "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin regionlara səfərləri" başlıqları altında toplanıllaraq istifadəçilərə təqdim edilir.

İkinci fəslin sonuncu bölməsi isə "Bakı və ətraf qəsəbələrin sosial-iqtisadi inkişafı" adlanır. Bu bölmənin materialları "Dövlət proqramları", "Rəsmi sənədlər" və "Dövlət tədbirləri" başlıqları altında qruplaşdırılıb. Dövlət proqramları başlığı altında 2006-2007-ci illeri əhatə edən tədbirlər proqramı, 2011-2013-cü illeri və 2014-2016-ci illeri əhatə edən Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarının materialları toplanılıb. Bu bölmədə, həmçinin Bakı şəhərinin və onun rayonlarının sosial-iqtisadi inkişaf istiqamətlərinə dair axtaş sistemi tətbiq edilir.

Təmmənli elektron nəşrin üçüncü - "İnkişaf - məqsədimizdir" fəsildə Prezident İlham Əliyevin "İnkişaf - məqsədimizdir" cəxciplidilərinin (56 cild) bütün nəşrlərinin elektron versiyaları toplanılıb. Bu cildlərdə dövlətimizin başçısının daxili və xarici siyasetə, iqtisadi potensialın möhkəmlənməsinə, ordu quruluşuna, regionların sosial inkişafına və içtimai-siyasi həyatın digər sahələrinə dair nitqləri, çıxışları, görüşləri haqqında materiallar və məktublar öz əksini tapır.

Elektron nəşrin sonuncu fəsili "Bibliografiya" adlanır və "Kitablar" və "Məqalələr" bö-

Bakıda "Heydər Əliyev və milli mənəvi dəyərlər" mövzusunda konfrans keçirilib

Mayın 1-də Bakıda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQiDK) təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev və milli mənəvi dəyərlər" mövzusunda konfrans keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, konfransı açan DQiDK-nin sədri Mübariz Qurbanlı ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın özünəməxsüs dövlət-din münasibətləri modelinin formallaşdırılmasında, eləcə də milli mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanılmasında əvəzsiz xidmətlərindən bahs edib.

Bildirib ki, Ulu Önder xalqda milli heysiyəti gücləndirmek, habelə zəngin irlimizi, mədəniyyətimizi, incəsənetimizi, adət-ənənələrimizi yaşatmaq, ana dilimizi inkişaf etdirmek üçün bir sıra mühüm tədbirlər həyata keçirib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ilde hakimiyyətə qayıdışı gənc dövlətin siyasi və iqtisadi əsaslarını yaratmaqla yanaşı, Azərbaycan xalqının milli mənəvi irlərini ehtiva edən ideyanın - Azərbaycanlığın təşəkkül və inkişafında müstəsna rol oynayıb. Bu uğurlu siyasetin davamı olaraq bu gün Prezident İlham Əliyev milli mənəvi dəyərlərimizin qorunub saxlanılmasını, təbliğ və təşviq edilməsini daim diqqət mərkəzində saxlayır. Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun təsis edilmesi dövlət başçısının milli mənəvi dəyərlər sahəsinə göstərdiyi diqqət və qayğını bir daha sübut edir. Qloballaşma prosesine baxmayaraq, xalqların milli xüsusiyyətlərinin, mədəniyyətinin, milli özünəməxsusluğunu qorunub saxlanılmalı olduğunu deyən Mübariz Qurbanlı Fonduñ milli mənəvi dəyərlərimizin qorunması və gələcək nəslə çatdırılması istiqamətində işlər apardığını deyib. O, milli mənəvi dəyərlərimizin mühafizəsində Qafqaz Müsəlmanları idarəsinin də böyük xidmətlərini olduğunu bildirib.

"Heydər Əliyev və milli mənəvi dəyərlər" mövzusunda konfransın materiallarından ibarət kitabın nəşr edildiyini bildirən Dövlət Komitəsinin sədri nəşrde Ümummilli Liderin milli mənəvi dəyərlərimizə göstərdiyi qayğı, dini etiqad azadlığının təmin olunması sahəsində Azərbaycan təcrübəsi, eyni zamanda, İslam həmrəyi ideyası və ölkəmizdə tarixən mövcud olan tolerantlıq mühiti barədə dolğun məlumatların eks olunduğu deyib.

Prezident Administrasiyasının millətərəsli münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin böyük

məsləhətçisi Ceyhun Məmmədov bildirib ki, Azərbaycanda 90-cı illərin əvvələrində müəyyən dini təşkilatlar öz planlarını həyata keçirmək üçün müxtəlif üsul və metodlardan istifadə etməyə cəhdler ediblər. Mehəz ulu önder Heydər Əliyevin dövlətin din siyasetinin müəyənləşdirilməsi istiqamətində atlığı adımlar, onun təşəbbüsü ilə Azərbaycanın müstəqillik illerinin ilk vaxtlarında qəbul edilən qanun layihələrinin sonradan tekmləşdirilməsi bu prosesin qarşısını aldı.

Azərbaycanda dinə göstərilən dövlət qayğısı barədə məlumat verən C.Məmmədov deyib ki, Azərbaycanda dövlətin dinə göstərdiyi diqqət və qayğı digər ölkələrdə müşahidə olunmur. Ulu Önder Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanın deyil, bütövlükdə İslam dünyasının problemləri ilə maraqlanırdı. 1998-ci ilde Azərbaycanda "Qafqazda İslam sivilizasiyası" adlı böyük konfransda Ümummilli Liderin İslam dünyasına verdiyi deyər özünü açıq şəkildə göstərirdi. Ulu Önderin kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev tərəfindən İslam həmrəyiinə yönələn siyasetin aparıldığı deyən C.Məmmədov diqqətə çatdırıb ki, ölkəmizdə İslam dini ile yanaşı, digər dinlərə də diqqət və qayğı göstərilir.

Qafqaz Müsəlmanları idarəsi sədriñin müavini Qəmərxanım Cavadlı çıxış edərək bildirib ki, milli mənəvi dəyərlər sisteminin formallaşması ideyasının əsası ulu önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Dinin milli mənəvi dəyərlərin əsasını təşkil etdiyini deyən QMİ sədriñin müavini vurğulayıb ki, dövlətimiz tərəfindən müsəlmanlarla yanaşı, xristianlar və yəhudilər üçün də her cür imkan yaradılıb.

Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Ayınur Sofiyeva qeyd edib ki, konfransda bu gün aktual olan milli mənəvi dəyərlər mövzusunun müzakirəye çıxarılması təqdirətliyidir. O deyib ki, 90-cı illərdə müxtəlif qüvvələr Azərbaycanı ciddi böhranla üz-üzə qoymuşdu. Ümummilli lider Heydər Əliyevin apardığı siyaset nticəsində Azərbaycan xalqı bu çətinlikdən çıxdı və bu gün milli mənəvi dəyərlərimizin yaşaması bu siyasetin nəticəsidir. Bu gün hər bir Azərbaycan ailəsində bu dəyərlərimiz qorunub saxlanılır və olduğu kimi gələcək nəsillərə ötürürləcək.

Sonra Bakı şəhəri Dağ yəhudiləri dini icmasının sədri Milix Yevdayev, "SƏS" Media Grupunun rehbəri, Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fonduñun Hima-

Sərisi Şurasının üzvü Bəhruz Quliyev, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru vəzifəsini icra edən Rəvan Həsənov, Avropa yəhudilərinin Bakı dini icmasının sədri Aleksandr Şarovski, AMEA-nın Falsafe və Hüquq İnstitutunun şöbə müdürü Sakit Hüseynov, Prezident yanında Bilik Fonduñun nümayəndəsi Hacı Abdulla və Azərbaycan Respublikasının Alban-Udi Xristian dini icmasının sədri Robert Mobiç çıxış edərək bildiriblər ki, ulu önder Heydər Əliyev bütün həyati boyu mənəvi-əxlaqi və dini dəyərlərimizin, adət-ənənələrimizin keşiyində durub. Heydər Əliyev dövlət quruculuğu prosesi ilə paralel surətdə mədəni-mənəvi quruluq və milli-tarixi yaddaşın bərpası işlərini də həyata keçirib. Ümummilli Liderin işqli ideyaları bu gün də yaşayır və həyata keçirilir.

Daha sonra DQiDK tərəfindən dini icmaların üzvləri arasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi münasibətilə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə dövlət-din münasibətləri" mövzusunda elan edilmiş məqale müsəbiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb.

Komite sədrinin birinci müavini Səyyad Salahli müsabiqə haqqında məlumat verib. Bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi haqqında" Sərəncamına əsasən Nazirlər Kabinetini "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinə dair Tədbirlər Planı"nı təsdiq etdi. Söyügedən Tədbirlər Planına uyğun olaraq Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən dini icmaların üzvləri arasında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin fəaliyyəti ilə bağlı məqale müsəbiqəsi keçirilib. Həmin müsəbiqənin yekunlarına əsasən 6 nəfər dini icma nümayəndəsi münsiflər heyəti tərəfindən qalib seçilib.

Müsəbiqənin nəticələrinə görə Ağcabədi rayon "Seyid Mürsəl Ağa" məscidi dini icmasının sədri Zeynəb Quliyeva I yere, Daşkəsən şəhər "Cümə" məscidi dini icmasının sədri Ənvar Əliyev II yere, Lənkəran rayonu Tükəvələ kənd məscidi dini icmasının sədri Murad Əzizov III yere layiq görünləblər. Zaqatala rayon Çobankol kənd "Cümə" məscidi dini icmasının sədri Məhəmməd Nurullayev, Lənkəran rayon Sağlaser kənd məscidi dini icmasının sədri Ruhulla Ruhullayev və Ağdam rayon Xındırıstan kənd məscidi dini icmasının üzvü Mehman Nəsimov isə həvəsələndirici mükafatlarla təltif ediliblər.

"Heydər Əliyev və Azərbaycanda intellektual potensialın inkişaf dinamikası"

Səbail rayonunda bu mövzuda Respublika elmi konfransı keçirilib

Dünən Səbail rayon icra hakimiyyətinin, Yeni Azərbaycan Partiyasının Səbail rayon təşkilatının və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə ADPU-nun Heydər Əliyev məktəbinin lektoriyasında "Heydər Əliyev və Azərbaycanda intellektual potensialın inkişaf dinamikası" Respublika elmi konfransı keçirilib.

Konfrans iştirakçıları ADPU-da xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir məstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin abidəsi önəmə gələrək, xatirəsini ehtiramla yad edib, önəmə eklə və tər ciçəklər düzüblər. Sonra qonaqlar universitetin Heydər Əliyev muzeyi ilə tanış olublar. Konfransda giriş sözü ilə çıxış edən Səbail RİH-nin başçısı Eldar Əzizov qeyd edib ki, Ulu Önder Heydər Əliyev və Azərbaycan sözləri hər bir azərbaycanlı üçün müəyyən mənada eyni mena daşıyan sözlərdir: "Tebiidiir ki, bu gün bir mənali şəkildə demək olar ki, Heydər Əliyev olmasayı, müasir Azərbaycan dövləti də olmazdı. Ulu Önderin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 30 ilin hər bir ili görülen işlər və əldə olunan nailiyyətlərə görə əhəmiyyətli il olmuşdur". Eldar Əzizov onu da qeyd edib ki, Heydər Əliyevin Azərbaycan qarşısında ən böyük xidmətlərdən biri məstəqil dövlətimizin yaradılması və özüne layiqli siyasi varis olan Cənab İlham Əliyevin hazırlanması olmuşdu: "Ulu Öndərin əlməz ideyalarını, siyasi kursunu ləyaqətlə davam etdirən möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev Azərbaycanda misli görünməmiş inkişaf və tərəqqi siyasetini həyata keçirən şəxsiyyət kimi artıq ölkə tarixində təsdiq olunub. Ulu Önder Heydər Əliyevin esasını qoymuş, Prezident İlham Əliyevin böyük məharətlə davam etdirdiyi siyasi xətt hazırlıq çox mürəkkəb dövrda yegane və alternativsiz siyaset olduğunu üçün Azərbaycanın gələcək inkişaf və tərəqqisine təminat verir".

Konfransda çıxış edən YAP-in Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Səmsəddin Hacıyev, ADPU-nun rektoru Cəfer Cəfərov Ulu Önder Heydər Əliyevin ölkəmizin məstəqilliyyi, iqtisadi tərəqqisi və inkişafı istiqamətində gördüyü işlər, Ulu Önder Heydər Əliyevin əsasını qoymuş ve möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən inkişaf etdirilən siyasetin uğurları və gələcək perspektivləri bərədə danışıblar. Çıxışçılar qeyd ediblər ki, Azərbaycan son illər möhtəşəm beynəlxalq tədbirlərə yüksək səviyyədə ev sahibliyi edir.

Konfransda ADPU-nun prorektoru Asef Zamanov "Heydər Əliyev və Azərbaycanda elmi potensialın inkişafı", ADPU-nun dekanı Fərrux Rüstəmov "Heydər Əliyev və Azərbaycanda milli-pedaqoji fikir tarixinin tədqiqi" mövzularında çıxışlar ediblər.

Sonda konfrans iştirakçıları adından yekdilliklə bəyanat qəbul olunub, konfransdakı məruzələrin işlənərək kitab şəklində buraxılması qərara alınıb.

Rövşən RƏSULOV

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz inamla irəliləyir

YAP Siyasi Şurasının üzvü, Milli Məclisin deputati Məlahət İbrahimqızının yap.org.az-a müsahibəsi

- *Məlahət xanım, bugünlərdə Prezident İlham Əliyevin Sərvəncəsi ilə ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etdiyinizə görə, "Şöhrət" ordeni ilə təltif olundunuz. Bu münasibətlə siz təbrik edirik. Bu xəbəri eşidərkən hansı hissələri keçirdiniz?*

- Cənab Prezidentin kiçik əməyimə və fealiyyətimə çox yüksək qiymət verərək, təltif etdiyi ali mükafat- "Şöhrət" ordeni mənən və ailə üzvlərimə sonsuz sevinc və qürur hissə bəxş etdi. Bu təltifləmə şərəf duyur, dövlətimizin başçısına dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Bu ali mükafat cənab Prezidentin bundan sonra da dövlətimizin da-ha da güclənməsi, xalqımızın rəfahının daha da yaxşılaşması, tale-yüklü məsələ olan Qarabağ müna-qışesinin tezliklə həll olunması istiqamətində qətiyyətli fealiyyətinin dəstəklənməsində, eyni zamanda Ulu öndər Heydər Əliyevdən bize miras qalan zəngin irlərin gənclər arasında təbliği işində mənən və Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon teşkilatının her bir üzvünü daha çox borclu və məsuliyyətli edir, səfərberliyimizi artırır.

Bu gün dövlət başçısının və Birinci vitse-prezidentimiz Mehriban xanım Əliyevanın simasında ölkəmizin dünya birliyindəki nüfüzu günbegün artır və her bir Azərbaycan vətəndaşını qürurlandırır. Prezident İlham Əliyev kimi xarizmatik, qətiyyətli, dövlət idarəciliyində və diplomatiyada zəngin bilik və təcrübəyə malik, təmkinli və uzaqqorən, müdrik şəxsiyyətin dövlətimizə rəhbərlik etmesi Allahın globallaşan dünyada xalqımıza bir lütfüdür.

Mən dövlətimizin başçısını əmin edirəm ki, göstərdiyi böyük etimadı mən hər zaman fealiyyətimlə doğrultmağa çalışacaq, həyatımın sonuna kəbilik və bacarığımlı ölkəmizin və xalqımızın dünəni, bu günü və gələcəyində misil-siz rola malik, alternativi olmayan bu siyasetə sədaqətlə xidmət edəcəyəm.

Fürsətdən istifadə edərək, cənab İlham Əliyevi aprelin 11-də ölkəmizdə keçirilmiş prezident seçkilərində ümumxalq namizədi kimi parlaq qəlebəsi münasibətə tebrik edir, gelecek fealiyyətinizdə davamlı uğurlar arzulayıram.

- *Yeri gəlmışkən, prezident seçkilərinin nəticələri hələ də cəmiyyətimizdə müzakirə mövzusudur. Bu barədə sizin düşüncələriniz nədən ibarətdir?*

- Aprelin 11-də keçirilən seçkilər bütün dünyaya Azərbaycan xalqının iradəsini nümayiş etdirdi. Seçki günü insanların dəstə-dəstə seçki məntəqələrinə axısmalarını, növbə ilə səs vermələrini müşahidə etmek son dərəcə qürurverici idi. Bu o anlama gəlir ki, xalq öz taleyinə bigənə deyil, istəyir ki, növbəti mərhələdə də şəhidlərimi-

zin qanı hesabına qurulan müstəqil dövlətimizin sükanı etibarlı el-lərde olsun. Dövlət başçısı İlham Əliyev də vurğulayıb ki, prezident seçkiləri Azərbaycan xalqının iradəsini eks etdirib: "Azərbaycan xalqı görülən işlərə yüksək qiymət vermişdir, görülen işlərə səs vermişdir. İnkısafa, tərəqqiyə, təhlükəsizliyə, gelecek inkısaflımıza səs vermişdir. Seçkilər ədalətli və şəffaf şəkilde keçirilmişdir. Seçkilərdən əvvəl yerli və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən keçirilmiş rəy sorğuları, seçkilər günü yənə də beynəlxalq və yerli təşkilatlar tərəfindən keçirilmiş "exit-poll"lar seçkilərin resmi nəticələri ilə üst-üstə düşür. Bu, bir daha onu göstərir ki, seçkilər xalqımızın iradəsini, onun fikirlərini eks etdirir".

Həqiqətən də, sarsılmaz xalq-iqtidar birliyi Azərbaycanın daxili mənzərəsini səciyyələndirən çox əlamətdar bir amildir. Son 15 ilde Azərbaycan iqtidarı apardığı siyasetdə bir qayda olaraq milli maraqları əsas götürüb, daim xalqın mənafeyindən çıxış edib. Eyni zamanda, 11 aprel seçkilərinin nəticələrindən də göründüyü kimi, cəmiyyət də iqtidarın siyasetinə yüksək səviyyədə destək verir.

Son 15 ilde Azərbaycanın keçidiyi uğurlu inkısaftı yoluñ gözönünde canlandırasaq, görərik ki, ölkəmizin təcrübəsi identik və heyəratımızdır. Bəhs olunan dövrde keçilən yola nəzər salıqda biz Prezident İlham Əliyevin daim xalqın arzu və istekləri ilə üst-üstə düşən və reallıqla səsləşən təşəbbüslerə çıxış etdiyinin şahidi oluruq. Ölkədə aparılan praqmatik siyaset ilk növbədə xalqı mahiyyəti ilə fərqlənir. Dövlət başçısı mütəmadi qaydada icimliyətin nümayəndələri ilə görüşür, tez-tez bölgələre səfərlərə gedir. Bu görüşlər və səfərlər isə əzsiz ölüsmür. Dövlət başçısı insanları narahat edən məsələlərlə yerindəcə tanış olur, həmçinin əvvəller verilən tapşırıqların müvafiq qurumlar tərəfindən necə icra edildiyi ilə maraqlanır. Beləliklə, bir tərəfdən nəzarət möhkəmlənir, məmurların məsuliyyəti artır, digər tərəfdən isə dövlət siyasetinə, parlaq, həmisiyəşar ideyalarına sonsuz inam nümayiş etdirir. Ulu öndər Heydər Əliyevin parlaq ideyaları hər zaman Azərbaycanın mayaki olub və xalqımızın, dövlətimizin yolunu işıqlandırıb. Bəhs olunan dövrə Ümummilli lider Heydər Əliyevin yolu ilə ge-

- Öten illər ərzində reallaşdırılan məqsədönlü siyaset sayesində Azərbaycan bütün sahələrde böyük uğurlara nail olub. Bu dövrde bütün dünyada iqtisadi cəhətdən Azərbaycan kimi dinamik inkişaf edən ölkələrin sayı çox az olub. Son 15 il ərzində iqtisadiyyatımız 3,2 dəfə artıb ki, bu da dünyada ən yaxşı göstəricilərdən biri hesab olunur. Həyata keçirilən davamlı dəstək tədbirləri, aparılan məqsədönlü islahatlar sayesində qeyri-neft iqtisadiyyatımız 2,8 dəfə artıb. O cümlədən qeyri-neft ixracı 4,1 dəfə artıb. Bu gün Cənubi Qafqaz regionunun iqtisadiyyatının təxminən 70 faizi Azərbaycanın payına düşür. Öten 15 ilde Azərbaycan həmçinin strateji valyuta ehtiyatlarını dəfələrlə artıraraq 44 milyard dollara çatdırmağa nail olub.

Bu faktlar Azərbaycanı kifayət qədər böyük potensiala və güce malik dövlət kimi səciyyələndirir.

Son 15 ilde reallaşdırılan məqsədönlü siyaset sayesində respublikanın iqtisadi müstəqilliyinin təmin olunması, maliyyə imkanlarının genişləndirilməsi Azərbaycanın özünənəmə hissini artırır və ölkənin siyasi müstəqilliyini təmin edir. Bu gün Azərbaycan regional və global miqyasda gedən proseslərə təsir göstərmək iqtidarından olan güclü aktora çevrilib. Təsadüfi deyil ki, respublikamız regionda qlobal əhəmiyyətli eksər layihələrin moderatori rolunda çıxış edir.

Ancaq biz əldə edilmiş nailiyətlərlə kifayətənmeməliyik. Ölkənin qarşısında yeni hədəflər, yeni məqsədlər dayanır. Biz daha güclü Azərbaycan qurmaq üçün daha böyük əzmlə, səyle çalışmalıyıq. Biz gələcəye baxmalıyıq. Perspektivlə bağlı fikirlərini ifadə edən Prezident İlham Əliyev deyib ki, növbəti illərdə görüləcək işlər haqqında bizim çox aydın təsəvvürüümüz, planlarımız, proqramlarımız var. Biz Azərbaycanı daha da qüdrətli ölkəyə çevirecəyik.

Məqsəd dövlətimizin daha da gücləndirilmesi, xalqın rifah halının daha da yüksəldilməsidir. Bu yolda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmiz inamla irəliləyir.

- *Sizcə, bu nailiyətlərin qaza-nılmasında sabitlik faktoru nə dərəcədə rol oynayır?*

- Xalqımız öten əsrin 90-ci illərinin əvvəllerində Azərbaycanın siyasi hakimiyətinə qayıdaq Öz müdrikliyi, uzaqqorənliyi ilə ölkəni xaosdan, anarxiyadan qurtaran, əldən getmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalan müstəqilliyimizi xilas edən, onun fundamental əsaslarını yaranan Ulu öndər Heydər Əliyevin siyasetinə, parlaq, həmisiyəşar ideyalarına sonsuz inam nümayiş etdirir. Ulu öndər Heydər Əliyevin parlaq ideyaları hər zaman Azərbaycanın mayaki olub və xalqımızın, dövlətimizin yolunu işıqlandırıb. Bəhs olunan dövrə Ümummilli lider Heydər Əliyevin yolu ilə ge-

dən respublikamız böyük uğurlara imza atıb, Azərbaycan xalqı təhlükəsizlik, sabitlik şəraitində yaşayır. Öten 15 il ərzində dönyanın müxtəlif bölgələrində, o cümlədən bizim bölgəmizdə, Avropana çox təhlükeli proseslər baş verib.

Azərbaycanda isə xalqımızın təhlükəsizlik şəraitində yaşayır. Ölkəmizdə dövlət başçısının qətiyyəti sayesində daxili risklərin həmisi aradan qaldırılıb, eyni zamanda, Azərbaycan xarici risklərdən özünü qoruya bilib, gün də qoruyur və heç bir şübhə yoxdur ki, bundan sonra da qoruyacaq. Azərbaycan xalqı bu 15 il ərzində sabitlik şəraitində yaşayır. Bu da ölkənin inkişafı üçün əsas şərtidir. Biz görürük ki, sabitlik pozulanda inkişafdan söhbət gəde bilməz. Sabitlik pozulanda xarici müdaxilə baş verir, ölkələr idareolunmaz vəziyyətə düşür, qardaş qanı töküür və ölkələrin gələcəyi böyük sual altına düşür. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda sabitliyin qarantidır. Xalqla dövlət başçısının birliliyi mövcud sabitliyi sarsılmaz edir.

- *Məlahət xanım, sabitlikdən söz düşmüşkən, işgalçi ermənistanda yaranmış vəziyyətdə münasibətinizi bilmək istərdik. Artıq bu ölkədə xoas, anarxiya hökm sürür. Bu vəziyyətin yaranmasının kökündə hansı səbəblər dayanır?*

- Ermənistanda baş verən hadisələr beynəlxalq aləmdə rezonans doğurub. Bu hadisələr regionuzda, o cümlədən, Azərbaycanda da diqqətlə izlənilir. Əsliyən, Ermənistandakı bu xoas çoxdan gözənləndirdi. Çünkü xüsusiətən 10 ilde erməni xalqı səfələtə düşər olub, sosial-iqtisadi sahədə tənəzzülə uğrayıb. Bu illər ərzində əhalisi Serj Sarkisyanın girovunda idi. Sadə ermənilər başa düşürdülər ki, bu rejimle ölkənin sonu çatacaq. Və bilirlər ki, Qarabağın işgalini erməni xalqına lazımlı deyil, cümlə Azərbaycanın torpağıdır.

Erməni əsgərlərinin anaları da bilirlər ki, övladları işgalin qurbanı-

na çevrilirlər. O insanlar şəhid saylır ki, öz vətəni uğrunda canını fəda etsin. Amma başqa dövlətin ərazisini işğal edənlər isə cinayətin iştirakçısı ve şahididir. Qarabağda ölen erməni əsgərləri də mehz cinayətin iştirakçılarından. Ona görə də, erməni anaları imkan verməməlidir ki, övladları işgalçı rejimin qurbanı olsunlar. Mən inanıram ki, Serj Sarkisyan gec-tez ədalət məhkəməsi qarşısında cavab verəcək. Onu ermənilərin özləri də məhkəməyə verəcək.

Ermənistanda gərginlik başlayanda S. Sarkisyan Qarabağ kartından istifadə etməyə çalışdı, xalqı qorxutmağa cəhd göstərdi ki, guya belə vəziyyətdə Azərbaycan müharibəyə başlayacaq. Amma insanlar ona inanmadı və vəzifədən qovdular. Həqiqətən də bu gün Ermənistən dərin böhran içərisindədir. Gənclər bu ölkəni tərk edir. Təkəc Türkiyədə 100 mindən çox erməni miqrant var. İşgalçi ölkədə demografik vəziyyət de acı-naqlıdır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər zaman beynəlxalq tribunalardan cinayətkar Sarkisyan rejimi ifşa edib. Onun çıxışlarını sadə erməni xalqı dinleyib və dəstəkleyib. Prezidentimiz haqlı olaraq Ermənistən dəlan dövləti adlandırib. Çünkü bütün sahələrdə işgalçi ölkə geriləyib, Azərbaycanın principial mövqeyi neticəsində bütün regional layihələrdən kənardə qalıb.

Təbii ki, Ermənistən vətəndəşləri özlərinin aqlı və səfələtlərinin fonunda Azərbaycandakı sürətli inkişafı, yüksək rifah görürər. Əger Ermənistən Azərbaycanın torpaqlarını işğal etməsədi, regional əməkdaşlıq şəratində inkişaf edərdi. Amma Sarkisyan rejimi buna imkan vermirdi. Ona görə də, nə vaxtsa bütün bunlara qarşı erməni xalqı hayqırmalı idi və bu, baş verdi. Mən əminəm ki, Ermənistəndəki bu proseslərin hansı istiqamətində getməsindən asılı olmayıaraq, Azərbaycan dövləti torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək.

Türkiyənin Kocaeli vilayətinin nümayəndələri Azərbaycana səfər edəcək

Bakının Nəsimi rayonunun İzmit şəhərində tutulan İzmit parkının istifadəyə verilməsi mərasimində iştirak etmək üçün Türkiyənin Kocaeli vilayətindən geniş tərkibli heyəti paytaxtımıza səfər edəcək. AZERTAC xəber verir ki, heyətə Türkiye Azərbaycan Dərnəkləri Federasiyasının sədri Bilal Dündar, İzmit bələdiyyəsinin sədr müavinləri Serkan Yeğnidəmir və Güray Oruç, İzmitin park və bağlar müdürü Ayhan Varol və başqlarını daxildir.

Bilal Dündar məlumat verib ki, səfər çərçivəsində Türkiye heyəti bir sıra rəsmi görüşlər keçirəcək, digər toplantılarla qatılacaq və mətbuat konfransı keçirəcək. Qeyd edək ki, Kocaeliinin İzmit şəhəri ilə Bakının Nəsimi rayonu qardaşlaşmış şəhərlərdir.

Professor Nərgiz Paşayevanın Oksford Universitetinin Bodleyn Kitabxanasının direktoru Riçard Ovendenlə görüşü olub

M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, AMEA-nın həqiqi üzvü, professor Nərgiz Paşayeva aprelin 23-də dünya-nın ən qədim və zəngin kitab məbədlərindən sayılan Oksford Universitetinin Bodleyn Kitabxanasının (<https://www.bodleian.ox.ac.uk>) direktoru, Amerika Filosoflar Cəmiyyətinin üzvü, Londonun Antik Kitab və Nadir Əşyaların Qorunması Cəmiyyətinin üzvü Riçard Ovenden və Bodleyn Kitabxanasının inkişaf departamentinin rəhbəri Eleyn Gallagher ilə işgüzar görüş keçirib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Bodleyn Kitabxanasının rəhbəri Riçard Ovenden (<https://www.bodleian.ox.ac.uk/about/management/biographies/richard-ovenden>) 2015-ci ilin yazında Amerika Filosoflar Cəmiyyətinin illik yiğincəğinda bu quruma üzv seçilmiş 27 görkəmli elm, təhsil, mədəniyyət və ictimai xadimdən biridir. Corc Vaşinqton, Tomas Cefferson, XX əsrə isə Albert Eynsteyn və Robert Frost kimi tanınmış şəxsiyyətlər bu Cəmiyyətin üzvləri olublar. Xatırladaq ki, Amerika Filosoflar Cəmiyyəti 1743-cü ildə Benjamin Franklin tərəfindən "faydalı məlumatları təbliğ etmək" məqsədiyle yaradılıb və ABŞ-da ən qədim elmi cəmiyyətlərdəndir.

Riçard Ovenden Darem Universitetinin, Lordlar Palatasının, Edinburg Universitetinin kitabxanalarında ve Şotlandiyanın Milli Kitabxanasında müxtəlif vəzifələrdə çalışıb. O, 2003-cü ildən Oksford Universitetinin Bodleyn Kitabxanasında fealiyyətə başlayıb. 2011-2014-cü illərdə direktor müəvini, 2014-cü ildən isə Bodleyn Kitabxanasının rəhbəri vəzifəsini tutur.

Qeyd edək ki, Oksfordda yerləşən və dünyadan ən böyük kitab məbədlərindən olan məşhur Bodleyn Kitabxanası beş böyük binala yerləşir və onun bir çox müxtəlif şöbələri var. Bodleyn Kitabxanası sahəsinə və ölümlərinə görə İngilis Kitab Depozitariyasından sonra ikincidir. Vatikan Kitabxanası ile yanaşı, Oksford Universitetinin bu kitabxanası Avropanın ən qədim kitabxanasıdır. Maraqlıdır ki, Oksfordun məşhur Bodleyn Kitabxanasının əsası Tomas Bodli tərəfindən deyil, XIV əsrde yepiskop Tomas Kobhem tərəfindən qaydedilib. 1327-ci ildə Vuster yepiskopu Tomas Kobhem Oksford Universitetinin Müqəddəs Məryem Kilsəsində kitabxana yaradıb. Buradakı ilk kitab kolleksiyası zəngin deyildi, lakin o zaman kitablar çox qiymətli olduğundan, tələbələr onları özləri ilə aparmağa çalışırdılar. Kobhem o dövr üçün adı hesab olunan bir təcrübəni tətbiq etməyi, yəni, kitabların rəfləre zəncirlənməsini təklif etdi. XV əsrin ortalarında Kral V Henrinin qardaşı Gloster hersoqu Hamfri kitabxanaya təxminən 300-e yaxın qədim yazı və əlyazma hədiyyə etdi. Bundan sonra aydın oldu ki, kilsənin artıq bütün kitab kolleksiyalarını yerləşdirməyə imkanı çatmır və

bu fondu yerləşdirmek üçün 1488-ci ildə yeni bir bina ayrıldı. Bu günde qədər bura hersoq Hamfri kitabxanası adlandırılır. Hersoq Hamfri Kitabxanası Bodleyn Kitabxanasının ən qədim oxu zallarından biridir. XVI əsrin sonunda kitabxana tamamilə bağlanmaq təhlükəsi ilə üzləşdi. Kral VI Edvard kitab kolleksiyalarını və hətta kitabxananın mebelini belə satmışdı. Kolleksiyada yalnız bir zamanlar Tomas Kobhem tərəfindən bağışlanan 3 cild qalmışdı. 1598-ci ildə kitabxananın dirçəlişi başlandı. Məhz o zaman Merton Kollecində yunan dilindən dərs demiş, Britaniya parlamentinin keçmiş üzvü, İngilterənin sabiq Dövlət katibi Tomas Bodli kitabxananın inkişafına dəstək vermək təklifi ilə universitetin vitse-kanslerinə məktub yazdı. Ser Bodli kitab saxlanan binanı tamamilə yenidən qurdı, şəxşən bir neçə cildlik kitabları buraya hədiyyə etdi və 1602-ci ildə Bodleyn Kitabxanası Oksfordda rəsmən açıldı.

Bu gün Bodleyn Kitabxanasında təxminən 11 milyon kitab və yazı nüsxələri yer alıb (kitab rəflərinin ümumi uzunluğu 200 kilometrden artıqdır). Oxu zallarında 400-dən çox kitabxanaçı oxuculara xidmət göstərir. Nadir və qədim nüsxələrin ekseriyeti rəqəmsal elektron vasitələrində yerləşdirilib.

Oksford Universitetinin Bodleyn Kitabxanasının əsas binasında professor Nərgiz Paşayeva və kitabxananın direktoru Riçard Ovenden arasında keçirilən görüş zamanı akademik Nərgiz Paşayevanın təşəbbüsü ilə 2013-cü ildə Oksford Universitetinin bir struktur hissəsi kimi yaradılmış Nizami Gəncəvi adına Azərbaycanşunas-

lıq və Qafqazşunaslıq Elmi Mərkəzinin (<https://www.orinst.ox.ac.uk/nizami-ganjavi-programme-study-languages-and-cultures-azerbaijan-and-caucasus>) fəaliyyəti geniş mürzakirə olunub. Mərkəzin elmi-akademik fəaliyyətinin əhəmiyyətindən söz açılıb, fundamental elmi araşdırımlar sahəsində görülmüş işlər və Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin gələcək planlarına dair fikirlər səslənib. Maraqlı və olduqca əhəmiyyətli keçən görüşün əsas məqsədi akademik Nərgiz Paşayeva tərəfindən irəli sürülmüş Oksford Universitetinin Şərqşunaslıq İnstitutunun kitabxanasına Nizami Gəncəvinin adının verilməsi təklifinin müzakirəsi idi. Bu təklif Bodleyn Kitabxanasının rəhbərliyi tərəfindən müsbət qarşılandı və yaxın gələcəkde onun həyata keçiriləcəyi qeyd olundu. Görüşdə bir daha vurğulandı ki, dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin adının Oksford Universitetinin Şərqşunaslıq İnstitutunun kitabxanasına verilməsi böyük və dahi şəxsiyyətin humanizm, ümumbehşəri, insani ideyalarına, onun dərin felsefəsi və yaradıcılığına verilən layiqliyi qiymətdir. Bu tarixi hadisə Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin son beş ildə Oksford Universitetinin bir hissəsi olaraq elmi-akademik, təhsil, arxeologiya və digər sahələrdəki gərgin əməyinin nəticəsi və təsdiqidir.

Görüşdə iştirak edən Oksford Universitetinin inkişaf departamentinin rəhbəri Eleyn Gallagher professor N.Paşayevanı, həmçinin Bodleyn Kitabxanasının xüsusi kolleksiyalar (Special Collection) bölməsi və Dyuk Hamfri Kitabxanası (Duke Humfrey's Library) adlandırılan oxu zalı ilə də tanış edib. Burada qədim əlyazmalar və arxiv materialları, nadir kitablar, tarixi əhəmiyyətli xəri-

tələr, qədim musiqi nümunələri və rəqəmsal nüsxələr saxlanılır.

Qeyd edək ki, Nizami Gəncəvi adına Elmi Mərkəz Oksford Universitetinin rəsmən qəbul edilmiş və tanınmış struktur bölməsidir və həmin Universitetin təkcə Şərqşunaslıq fakültəsi ilə bağlı məsələləri deyil, ümumiyyətlə, Oksford Universitetinde digər sahələrə elm və təhsillə bağlı olan bütün məsələlərde Azərbaycan üzrə koordinator səlahiyyətlərinə malikdir. Mərkəz Azərbaycanın, Qafqazın və Orta Asiyanın zəngin tariximədəni ərsinin öyrənilməsi və Qərbin elmi-akademik dairələrinə tanılılması məqsədile Oksford Universitetinin bir hissəsi olaraq yaradılmış ilk akademik elmi-tədqiqat ocağıdır.

Elmi Mərkəz yarandığı gündən bir sər mühüm elmi-akademik laiyələr həyata keçirib. Onlardan 2015-ci ilin iyunun 6-da Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Mərkəzinin təşkil etdiyi və Oksford Universitetinin Şərqşunaslıq İnstitutu, hemçinin Qədim Antik Dövr Mərkəzi ilə birgə keçirdiyi ilk elmi tədbiri olan "Şərqi Qafqaz son antik dövrdən erkən İslam dövrünə qədər" adlı elmi-praktik konfransı qeyd etmek olar. Oksford Universitetinin tarixində ilk dəfə olaraq konfransda Azərbaycanın qədim tarixi və mədəniyyəti məhz antik dövrdən İslam dövrünə qədərki müddətdə müzakirə edilib və gələcək tədqiqat işləri üçün atılıcaq addımlar müəyyənləşdirilib. Tədbirdə Mərkəzin Azərbaycan tərafından rəhbəri akademik Nərgiz Paşayeva, Mərkəzin İngiltərə tərafından rəhbəri professor Edmund Hertsinq, Böyük Britaniyanın Bizans imperiyasının

Professor Nərgiz Paşayevanın Oksford Universitetinin Bodleyn Kitabxanasının direktoru Riçard Ovendenlə görüşü olub

tarixi üzrə ən tanınmış müteşəssislərindən sayılan, Oksford Universitetinin Korpus Kristi Kolleginin fəxri üzvü professor Ceyms Hovard-Conston, Şotlandiyadan Edinburq Universitetinin Roma arxeologiyası üzrə profesoru, Oksford və Tübingen universitetlərinin mühazirəcisi, eyni zamanda, Böyük Britaniyanın Farsşünaslıq İnstitutunun və Romaşúnaslığın Təhlili Cəmiyyətinin şura üzvü Eberhard Zaur, İngiltərənin Durham Universitetinin arxeologiya üzrə doktoru Dan Lourens, Almanıyanın Fridrix Şiller Universitetinin professoru Annaqret Plöntke Lüning və başqaları iştirak ediblər.

2016-ci il iyunun 11-də Oksford Universitetinin ən qədim təhsil müəssisələrindən biri olan "Brasenose" kollecində Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzinin növbəti beynəlxalq elmi konfransı keçirilib. "Trans-Xəzər əlaqələri (V-XIII əsrlər)" mövzusuna həsr olunmuş konfransda Oksford Universitetinin alımları ile yanaşı, Rusiya Elmlər Akademiyasının ipək və kətan üzrə aparıcı arxeoloqu və tarixçisi professor Zvezdana Dode, Rusiya Elmlər Akademiyasının Dağıstan Elmi Mərkəzində arxeologiya departamentinin rəhbəri professor Murtazəli Hacıyev, Harvard Universitetinin aparıcı arxeoloqu doktor Kərim Əlizadə, Oksford Universitetinin tarixi antropologiya üzrə müteşəssisi doktor İrina Şingiray, ABŞ-in Pensilvaniya Universitetinin arxeologiya üzrə aparıcı müteşəssisi doktor Lara Fabian, Kanadanın Saskatçevan və İngiltərənin Durham universitetlərinin doktoru Kristen Hopper və Oksford şəhərində yerleşən Ətraf Mühitin idarə Olunması Teşkilatının aparıcı arxeoloqu Çarlız de Kesne də iştirak ediblər.

2017-ci il iyunun 5-də London-da XIX əsr Kraliça Viktoriya dövründə təsviri incəsənetin əsasını qoyan məşhur rəssam Lord Leytonun (1830-1896) ev müzeyində Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin şərqsünas-alim Yevgeniy Bertelsin (1890-1957) "Böyük Azərbaycan şairi Nizami" (The Great Azerbaijani Poet Nizami) kitabının ingilis dilində ilk akademik tərcüməsinin təqdimat mərasimi keçirilib. Bu kitab ilk dəfə 1940-ci ilde rus dilində çapdan çıxbı. Həmin vaxtdan etibarən kitab nəinki ingilis dilində, ümumiyyətə, tekrar nəşr olunmayıb. Kitab üçün illüstrasiyaların orijinalları dönyanın ən zəngin və tanınmış kitabxanalarından olan Britaniya Kitabxanasından götürülüb və nəfis şəkildə Britaniyanın "Gilgamesh" nəşriyyat evində çap edilib.

Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin tədris sahəsindəki fəaliyyətini

əks etdirən layihələrdən biri kimi Mərkəzin dəstəyi ilə Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq fakültəsində altı tələbənin təhsil almasını qeyd etmək olar. Bu tələbələr (Ceymz Uayt, Keyti Kempbel, Robert Vilyams, Conatan Lorens - Böyük Britaniya, Eliz Maus Pyu - ABŞ, Ufuk Öztürk - Almaniya) Oksfordda artıq Nizami Gəncəvi tələbəleri adlandırılır və onların elmi işləri haqqında Mərkəz qısa zamanda hesabat hazırlayacaq.

Qafqaz Albaniyasının tarixinin düzgün istiqamətde öyrənilməsi üçün Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin Azərbaycan tərəfdən rəhbəri akademik Nərgiz Paşayevanın və Oksford Universitetinin professoru Robert Hoylandın təşəbbüsü ilə Oksford Universitetinin arxeoloqları 4 il bundan önce ilk dəfə olaraq Bərdədə qazıntı işləri aparmaq üçün Azərbaycana səfər ediblər. Layihənin rəhbəri qədim İslam tarixi üzrə dönyanın tanınmış alımlarından sayılan professor Robert Hoylanddır. Oksford Universitetinin "Brasenose" kollecinin doktoru Paul Vordvorsun rəhbərlik etdiyi 10 nəfərlik Britaniyalı Arxeoloji Ekspedisiya Heyəti 2015-ci ildən başlayaraq Bərdənin mərkəzində yerləşən Torpaqqala ərazisində qazıntıları XI-XIII əsrlərin dərinliyinə çatdırıb. Bu alımlar arxeoloji qazıntılar nəticəsində Bərdənin kifayət qədər inkişaf etmiş şəhər olduğunu aşkara çıxarıblar. Bərdənin kənarında, Qaratəpə adlanan yerdə IV-V əsrlərə aid olan yaşayış məskəni aşkar edilib. Qazıntıların nəticəsi beynəlxalq elmi ictimaiyyətə məhz Azərbaycanın qədim tarixi kimi təqdim ediləcək. Məqsəd Bərdə və Qafqaz Albaniyasının başqa şəhərlərinin qədim irsi və zəngin tarixi haqqında dönyanın elmi ictimaiyyətinə daha zəngin məlumat çatdırmaqdan ibarətdir.

Onu da qeyd edək ki, Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin Azərbaycan tərəfdən rəhbəri akademik Nərgiz Paşayevə və Oksford Universitetinin Bodley Kitabxanasının direktoru, dünya kitabxanaşunaslıq elminin nüfuzlu nümayəndələrindən olan Riçard Ovenden arasında keçirilən bu mühüm görüş çox əhemmiyyətli və səmərəli olub. Böyük Azərbaycan şairi, dahi Nizami Gəncəvinin adının dünyasının ən qədim elm və təhsil ocaqlarından olan Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq İnstitutunun kitabxanasına verilməsi ilə bağlı razılığın əldə olunması tarixi hadisədir və son beş ilde Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin böyük eməyinin nəticəsidir.

Görüşün sonunda akademik Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetinin Bodley Kitabxanasının Fəxri qonaqlar kitabına xoş təessüratlarını yazıb.

Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin tədris sahəsindəki fəaliyyətini

mədəniyyət nümunələrinin qorunması və mühafizəsini təşkil edərək, gələcək nəsillərə ötürülməsini təmin edir. Məhz bu məqsədə Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzinin Bərdə Arxeoloji Ekspedisiyası çərçivəsində Britaniyanın "Sərhədsiz İrs" təşkilatının rəhbəri, arxeologiya üzrə mütəxəssis doktor Dominika Darkangelo Bakida və Bərdədə olub və Azərbaycan Tarix Muzeyinin əməkdaşlarına arxeoloji tapıntıların qorunması və mühafizəsi, aşkar edilən maddi-mədəniyyət nümunələrinin konservasiyası və saxlanması üsulları ilə bağlı təqdimatın keçirilməsi nəzərdə tutulur. Onu da qeyd edək ki, Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzinin Azərbaycan tərəfdən rəhbəri akademik Nərgiz Paşayevanın təklifi ilə Mərkəzin arxeoloji ekspedisiyası 2017-ci ildən Bakı Dövlət Universitetinin tarix fakülətinin arxeologiya bölməsinin bir aspirantını (Aslan Qasımov) və iki tələbəsini (Elşən Salayev, Mircavid Ağalarov) arxeologiya sahəsində elmi və praktiki biliklərinin artırılması üçün Bərdədə aparılan işlərə cəlb edib.

Beləliklə, dönyanın ən qədim və zəngin kitabxanalarından olan Bodley Kitabxanasında M.V.Lomonosov adına MDU-nun Bakı filialının rektoru, Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin Azərbaycan tərəfdən rəhbəri akademik Nərgiz Paşayevə və Oksford Universitetinin Bodley Kitabxanasının direktoru, dünya kitabxanaşunaslıq elminin nüfuzlu nümayəndələrindən olan Riçard Ovenden arasında keçirilən bu mühüm görüş çox əhemmiyyətli və səmərəli olub. Böyük Azərbaycan şairi, dahi Nizami Gəncəvinin adının dünyasının ən qədim elm və təhsil ocaqlarından olan Oksford Universitetinin Şərqsünaslıq İnstitutunun kitabxanasına verilməsi ilə bağlı razılığın əldə olunması tarixi hadisədir və son beş ilde Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Elmi Mərkəzinin böyük eməyinin nəticəsidir.

Görüşün sonunda akademik Nərgiz Paşayeva Oksford Universitetinin Bodley Kitabxanasının Fəxri qonaqlar kitabına xoş təessüratlarını yazıb.

İnam Kərimov: "Biz kəndlilərin, fermerlərin yanında olmalıdır"

Məyin 1-də Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində pambıq səpinin həsr olmuş müşavirə keçirilib. Nazirliyində AZERTAC-a bildirilər ki, tədbir martın 26-da Bərdə rayonunda Prezident İlham Əliyevin sədriyili ilə keçirilən pambıqcılığın inkişafı məsələlərinə dair respublika müşavirəsində qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasına həsr olunub.

Tədbirdə nazirliyin məsul işçiləri, pambıqcılıq rayonlarının Kənd Təsərrüfatı idarələrinin rəisləri, alımlar, mütəxəssislər, Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidmetinin, "Aqrəlizinq" ASC-nin, həmçinin "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC-nin, "Azərpambıq" MMC-nin və pambıq tədarükü məntəqələrinin nümayəndələri iştirak ediblər. Nazir İnam Kərimov müşavirədə dövlətimizin başçısı tərəfindən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin qarşısına qoymuş tapşırıq və vəzifələrdən danışaraq, bu sahənin inkişaf etdirilməsinin Prezident tərəfindən prioritet vəzifələrdən biri kimi müyyənələşdirildiyini diqqətə çatdırıb. İnam Kərimov bildirib ki, hazırda 133 min hektar sahədə pambıq əkinini aparılıb, ancaq buna baxmayaraq, keçən il həm obyektiv, həm də subyektiv səbəblər görə pambıqcılıqda müyyən problemlər yaşanır.

"Prezident İlham Əliyev tərəfindən qarşımıza mühüm vəzifələr qoyulub. Bu sahədə çatışmazlıqlar qısa müddətə aradan qaldırılmalıdır. Biz pambıq əkinini nümunəvi həddə qatdırılmalıdır. Düzgün planlaşdırma həyata keçirilmeli, koordinasiya düzgün olmalıdır", - deyə nazir qeyd edib. Müşavirədə pambıqcılıqla meşğul olan rayonların və həmin rayonlara təhkim olunmuş nümayəndələrin səpinle bağlı məlumatları dinlənilib, onların təklifləri etrafında müzakirələr aparılıb.

Həmçinin pambıq istehsalında mövcud vəziyyət geniş müzakirə edilərək, cari ilde pambıq səpinin mütəşəkkil həyata keçirilməsi, tələb olunan texnika və avadanlıqlarla vaxtında təminat üçün "Aqrəlizinq" ASC-yə, pambıqcılıqla tətbiq olunan kimyəvi preparatlardan vaxtında və düzgün istifadə edilməsi barədə Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidmetine, nazirliyin məsul işçilərinə tapşırıq və tövsiyələr verilib. Sonda nazir deyib: "Bizim vəzifəmiz kəndlilərə, fermerlərə yaxın olmalıdır. Bu, bizim əsas fəaliyyət prinsiplərimizdəndir. Biz kəndlilərin yanında olmalıdır. Bugünkü görüş bizim tapşırıq görüşümüzdür".

"ASAN Viza" sistemini Cibuti Respublikası da əlavə edilib

"ASAN Viza" sistemi vasitəsilə Azərbaycana sefər edəcək ölkələr siyahısına daha bir ölkə əlavə edilib.

Artıq Cibuti Respublikası vətəndaşları da "ASAN Viza" sistemi üzərindən Azərbaycan Respublikasına elektron viza müraciəti edə bilərlər. Bu barədə AZERTAC-a Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyindən məlumat verilib.

Bələliklə, fəaliyyətinin başlanğıcında "ASAN Viza" portalı vasitəsilə e-viza verilen ölkələrin sayı 81 idisə, sistemin təkmiləşdirilməsi və əhatə dairəsinin genişlənməsi nəticəsində hazırda bu rəqəm 95-dir.

Azərbaycan Ordusunda hərbi vətənpərvərlik həftəsi başlayır

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci və faşizm bətələ Azərbaycan Ordusunda hərbi vətənpərvərlik həftəsinə start verilib. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, silsile tədbirlər çərçivəsində Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin və Gəncə Qarnizonu Zabitlər Evinin səyyar təşviqat qrupları ön xətdə yerləşən hərbi hissələrdə, o cümlədən döyüş növbətçiliyi çəkən bölmələrdə şəxsi heyəti ziyaret edəcəklər. Hərbi vətənpərvərlik həftəsi çərçivəsində tematik gecələr, "Qəhrəmanlıq dərsləri", idman yarışları və digər mədəni-kültəvi tədbirlər keçiriləcək.

YAP Nəsimi rayon təşkilatı ağacəkmə aksiyası keçirdi

"Hər birimiz bir ağac əkək" aksiyası Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ildönümünə həsr edilmişdi

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatı və Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi ərazi ilk partiya təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyinə həsr edilmiş "Hər birimiz bir ağac əkək" adlı ağacəkmə aksiyası keçirildi. Zığ dairesi - Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanı avtomobil yolunun kənarında keçirilən aksiyada 300 nəfərdən artıq partiya fəali iştirak edirdi.

YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Məlahət İbrahimqızı bildirdi ki, hər il ölkəmizdə

xalqın tərəqqisi yolunda yorulmaz xidməti, fədakar əməyi sayəsində müasir Azərbaycanın bünövrəsi qoyulmuşdur".

M.İbrahimqızı diqqətə çatdırıldı ki, artıq respublikamızda ənənəyə çevrilmiş ağacəkmə aksiyasının məqsədi, eyni zamanda, Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti IDEA-nın rəhbəri Leyla xanım Əliyevanın ölkəmizdə etraf mühitin mühafizəsi istiqamətində həyata keçirdiyi əhəmiyyətli ve böyük layihələrə dəstəkdir. Rayon təşkilat sədri bildirdi ki, Bakıda, o cümlədən, Abşeron yarımadasında meşə zolaqlarının salınmasına ictimai xadim, coğrafiyasunas alım, akademik Həsən Əliyevin misilsiz xidmətləri olub və meşə zolağının, zeytunluğun salınmasına xüsusi rol oynayıb.

Aksiyada zamanı müxtəlif növdə 2 minə yaxın ağac əkilib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin doğum günü münasibəti ilə müxtəlif məzmunlu tədbirlərin keçirilməsi artıq ənənəyə çevrililib: "Ulu

Ondər Heydər Əliyevin adı Azərbaycan xalqının rəmzinə, əməlləri isə hüner timsalına çevrilmişdir. Ulu Öndərin sarsılmaz polad iradəsi və qətiyyəti,

Qabil Hüseynli: "Ermənistan daha da çox çətinliklər çəkəcək"

Ümumiyyətə, Ermənistanda baş nazir seçimi çətin olacaq. Çünkü seçkidə Nikol Paşinyanın lazımi səs toplaması kifayət qədər real görünür. Bundan əvvəl Respublika Partiyasının lideri olan Serj Sarkisyan bildirmişdi ki, onun partiyası səsvermədə iştirak etməye də bilər və beləcə parlamentin işini boykot edə bilər". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli deyib.

"Əgər o, boykot taktikasını tutacaqsa, o zaman Paşinyanın baş nazir seçilmesi bu gün baş tutmayacaq. Əgər bu gün baş tutmayacaqsa, sonrakı günlər də cəmiyyətdə ciddi qarşıdurmalar yaranıbilər. Beləcə küçədə olan nümayişçilərin təzyiqi arta bilər. Bir sözə, Ermənistanda hadisələr gərginləşə bilər. Əgər seçkilər baş tutacaqsa və Paşinyan baş nazir seçiləkse, o zaman Ermənistənə başqa bir hadisələr gözəylər. Paşinyan təcrübəli adam deyil. Bütövlükde, həm MDB məkanında, həm də yaşadığı regionda ictimai-siyasi münasibətləri idarə etmək bacarığı yetərinə olmayıcaq. Ona görə də Ermənistən bir çox çətinliklər çəkəcək"-deyə, politoloq fikrini tamamlayıb.

Mayın 1-dək Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduna daxil olan vəsaitin məbləği açıqlanıb

Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrinə Yardım Fonduna cari il mayın 1-dək 90 milyon 425 min 728,04 manat, 213 min 577,88 ABŞ dolları, 11 min 36 avro və 5 min rubl vəsaiti yığılıb. Bu barədə AZERTAC-a Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondu Azərbaycan Prezidentinin 2002-ci il 17 avqust tarixli Fərmanı ilə yaradılıb. Fondu Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin müasir teleblər səviyyəsində inkişafını təmin etmək, onun maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək və zəruri sosial tədbirləri maliyyələşdirmək məqsədilə yaradılıb. Fondu maliyyə mənbəyi Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin maddi-texniki və sosial bazasının möhkəmləndirilməsinə maliyyə köməyi məqsədilə Azərbaycanın ərazisində fəaliyyət göstərən hüquq və fiziki şəxslərdən könüllülük əsasında daxil olan maliyyə vəsaiti və qanunvericiliklə qadağan edilməyən digər daxilişmalardır. Fondu əsas vezifəsi Azərbaycan Respublikasının etibarlı müdafiəsi üçün Silahlı Qüvvələrin inkişafını və onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsini, həmçinin hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsini təmin etməkdir.

Trampa yazdığını
məktub cavabsız
qalmadı

İLHAM

Razilaşaq ki, dünyada baş verən yeniliklər, müasir dövürün tələbləri ortaya bıclərin, ağıldan kasad, dildən isə iti məxluqların çıxmasına getirib çıxarır. Yalnız Azərbaycanın şou əhlinin düşük, axmaq hərəkətlərini, yersiz, utanc getirən danışqlarına fikir versək, haqlı olduğum məlum olar. Hətta dodaq altında piçilti ilə "əhsən" deyənlər də tapılacaq. Deməli, oturub bir qədər fikirləşəndən, saf-cürük edəndən sonra bu qənaətə gəlirsən ki, babalarımız doğrudan da müdrik olublar. Dediklərinə, yazardıqlarına qulp qoymaq, məna axtarmaq nadanlıq olar.

Bu baxımdan, "Utanmasan oynamaga nə var ki" məsəlini də babalarımız heç də sebəbsiz yere atalar misalına çevirmədikləri qənaətindəyəm. Həqiqətən də, bir də görürsən ki, bir işe bir insanın da-ha cox haqqı olduğu halda, o insan abrina, həyasi-na, başlıcası isə qüruruna, mənliyinə sişidir, o haqqı olan işə el uzatır. Amma sırtıq, abırsız, sa-vadsızın birisi haqqı olmayan o işə daha çox iddia edir, eksər hallarda da uğur qazanır. Bəlkə də, bu kimi hallara görədir ki, dahi Üzeyir Hacıbəlli "istedadlılıara arxa durun, onlara ucalmağa kömək edin, istedadsızlar onszuda özlərinə yol tapacaqlar" deye bildirmişdir. Bu gün şou əhli arasında elə mütrübələr var ki, onların əməllerindən bütün cəmiyyət eziyyət çəkir. O gün Aygün Kazimova hapa-kopa basıb ki, guya ərəb şahzadələrindən biri ona beşinci arvadı olmasına təklif edib. Sonra da gözərini döye-döye ona qulaq kəsilən aparıcıın berəlmış gözlerinin içine deyib ki, şahzadə ona var-dövlətinin hamisini da olmasa, yarısını verməyə hazırlıdır. Başqalarını bilmirəm, mən bu mütrübün sözlərinə, əsla inanıram. Facebook istifadilərindən olan İlkin adlı birisi də, yazıb ki, Aygünə uzaq başı 3 manat taksi pulu, əlavə olaraq da cibxərcliyi 15 manat vera biler. Yəni, İlkinin dediyindən belə çıxır ki, Aygünün dəyəri 18 manatdır. İndi kimsə, ona artıq pul verirse, həmin adam axmaq və sefəhdür, ağılda da ki, şübhələr var. Ümumiyyətə, bu mütrübələr ki var, çox qəliz və müəmmalı məxluqlardır. Pul-para xatirinə, hər cür həngamədən və məzəhəkedən çıxmışdan çəkinməzlər. Kimlərinə yadında olar, Xocalı soyqırımı ilə dönmüş günü Nadir Qafarzadə ilə aşiq Zülfüyyə xərici ölkədə konsert programı ilə çıxış edib, özlərin-dən gedənə qədər deyib-gülüb, rəqs de etmişdilər. Nədi-nədi, qurdulqları şouya görə onlara pul verəcəklər. Mahmud kişi demişkən, boyunuza, ip ölçüm, ay belə milletə başı aşağılıq, utancıq getirən azərbaycanlı. Qisası, bu mütrübələr ki var, aşağıdan, yuxarıya, yuxarıdan da aşağıya hamısı bir bezin qıraqlığırlar. Ona görə də, onlardan uzaq durmaq, la-zım gelse, hamisindən imtina etmək, o zamana qədər ki, ən azı Əli Mirəliyev onsunlar. Bele baxanda, onları İslah etmək, müalicələrini həyata keçirmək də mümkün deyil. Bu istiqamətdə ixtisasaşmış ekspertlərdə, nəsə məsləhət verməkdə acizdirlər. Hətta, zamanında, şou əhlinə qaynayıb, qarışmış, on-larla eyni düşünüb, fikirləşib, birge hərəket etmiş ABŞ-in prezidenti olan Donald Tramp da ağızına su alıb susur. İngilterədən olan məhşur yazar Con Gəravanin ipə-sapa yatmayan şou əhlinin durdurulması üçün Donald Tramp məsləhət üçün müraciət-məktub ünvanlaşa da, suallar cavabsız qalıb. Sadəcə, köməkçi deyib ki, "keçmiş xatırlamaq düz iş deyil". Bir qədər əvvəl mən də cəhd etdim. Twitter vasitəsi ilə Donald Tramp bəşəri fəlakətə çevriləməkdə olan, mütrübələrin müalicəsi ilə bağlı məktub ünvanlamışdım. Uzun müddət gözümüz yolda, qulağıımız səsde, gözlerimiz de Twitterdə idi. O gün axşamüstü, cavab geldi - "mənlik deyil". Olsun, bəs nə etməli, şou əhli, beyinləri və zövqləri zəhərləməkdə davam etsinlərmi?

Bu gün Azərbaycan uğurlu geosiyasi və geoiqtisadi təşəbbüsleri nətin cəsində regionun lider dövlətinə çevrilib. Bu gün demək olar ki, onun iştirakı və razılığı olmadan dünyanın strateji regionu olan Cənubi Qafqazda heç bir iqtisadi və nəqliyyat layihələri reallaşdırılmış. Azərbaycan regionda ən güclü qüvvə və lokomotivdir. Məhz bu səbəblər və Azərbaycanın getdikcə artan nüfuzu bəzi xarici qüvvələri daim narahat edir. Antiazərbaycançı şəbəkə müxtəlif təşkilatlar, beynəlxalq qurumların vasitəsilə ölkəmizə qarşı çırkıñ kampaniyalar təşkil edir. Bəzi beynəlxalq təşkilatların hazırladıqları qərəzli hesabatlarda ölkəmizin adını gah korrupsiya qalmaqallarında, gah da insan hüquq və azadlıqlarının pozulması prosesində hallandırıb bununla təzyiq göstərməyə çalışırlar. Avropa Şurası Parlament Assambleyasındaki son qərəzli "hesabatı" göstərir ki, bu təşkilat siyasi sifarişlər yerinə yetirməyə başlayıb. Yəni AŞ PA-nı artıq demokratiya və ədalət idarə etmir.

Korupsiya bütün sistemin pozulmasına, inkişafın ve rifahın ləngiməsinə səbəb olan en tehlükeli məsəle olduğundan onun araşdırılması vacibdir. Ancaq bu hesabatdan görünür ki, AŞ PA-nın bəzi üzvləri bundan sui-iştifadə edirlər. Aydın görünür ki, məqsəd üzv dövlətləri, o cümlədən Azərbaycanı qaralamaqdır. Azərbaycanla bağlı "hesabat" konkret olaraq genç, demokratik, mürkəkəb regionda yerləşən təzəvələtin - bütün təhlükələrə baxmayaraq dəyərləri paylaşan, tekce özü üçün deyil, tərəfdəşləri üçün de fayda getirmək məqsədilə yorulmadan sey göstərən dövlətin imicinə xələl getirmek məqsədi daşıyır.

Görünən odur ki, son vaxtlar nüfuzuna xələl getirməyə başlayan AŞ PA artıq qlobal və regional proseslərdə geosiyasi təzyiq aləti funksiyasını yerinə yetirir. Ele Azərbaycanla bağlı sonuncu hesabatı da şəntaj xarakterlidir. "Korupsiya hesabatı" qeyri-objektiv və qərəzlidir, ayrı-ayrı şəxslərin forziyyə, ehtimal və gümanları üzərində qurulmuş subyektiv müləhizələrdir. AŞ PA-nın "hesabatı" Qərbin antiazərbaycan, islamofob və ermənipərest qruplarının qurdugu növbəti oyundur. Onu da vurğulayaq ki, AŞ PA-nın monitorinqləri müxtəlif dairələrin manafeyinə xidmet edir və müttəqil dövlətlərə təzyiq məqsədi güdür. Ona görə də bu uydurma "hesabat" təşkilatda Azərbaycana qarşı ikili standartlar siyasetinin yeni dalğasını başlandıraq göstərir.

AŞ PA-da Azərbaycana qarşı aradılıcılık xələl heyata keçirilən hückumlar bu təşkilatın siyasi təzyiq vasitəsinə əvvəlindən açıq şəkilde nümayiş etdirir. Bir vaxtlar Kristofer Strasseri qurdurduğu qondarma "siyasi mehbəs" oyunu və bununla bağlı qurumda aparılan müzakirələr, indi isə bəndnam "hesabat" təsdiq edir ki, Qərbədkəi bəzi dairələr öz eybacərliklərini Azərbaycan nümunəsində qabartmağa və onu növbəti dəfə ittihad hədəfəne çevirməye çalışırlar. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan AŞ PA-ya üzvlük məsələsini yenidən nəzərdən keçirmelidir. AŞ PA kimi ikili standartlar, qarayaxma və ləkələmə nümunəsinin tüyən etdiyi bir təşkilat Azərbaycanın nəyinə lazımdır?

Əger diqqət etsək görək ki, 17 ililik üzvlüyü dövründə AŞ PA Azərbaycana heç ne verməyib. Ümumiyyətə, Qərbi integrasiya mərhələlərində ölkəmiz dəfələrlə təzyiqlər, ikili standartlar, qarayaxma və ləkələmə kampaniyasına meruz qalıb. Belədirse, beynəlxalq hüquq normalarının temin edilməsi, Ermənistanın işgälçi siyasetinin aradan qaldırılması istiqamətində də heç bir təsirli addım atmayan Avropa Şurasından nə gözlemek olar?

Məsaləyə münasibət bildirən Azərbaycan Prezidentinin ictimiyyəti məsələlər üzrə köməkçi Əli Həsənov bildirib ki, Qərbdə Azərbaycana qarşı ardıcıl və məqsədönlü şəkiləde fealiyyət göstəren dairələr, onların nəzarətində olan təşkilatlar və media ölkəmizdə keçirilen mühüm tədbirlər ərefəsində daha da fəllaşır və ciddi cəhdələ həm Azərbaycanı, həm də həmin tədbiri qaralamağa çalışırlar.

Əli Həsənov onu da qeyd edib: "Məlumdur ki, 2018-ci il başlayandan Azərbaycan bir çox beynəlxalq seviyəsinə imkan vermir. Azərbaycan 1990-

yəli tədbirlərə ev sahibliyi edib, ölkənin həyatında mühüm əhəmiyyət kəsb edən hadisələr baş verib. Aprelin 11-də Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkili ekspertlerin tam əksəriyyəti tərəfindən Cənab İlham Əliyevə etimad referendumu kimi dəyişəndirildi. Seçkildən sonra yeni hökumətin formalasdırılması istiqamətində atılan addımlar cəmiyyət tərəfindən olduqca pozitiv qarşalandı. Biz ilk müsəlman demokratiyasının qurulmasının 100 illiyini qeyd edirik, azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilmiş soyqırımanın bir əsrlər tarixine beynəlxalq platformalarda hüquqi-siyasi qiymət verilməsi üçün ciddi kampaniya təşkil olunub. Azərbaycanın liderləyi ilə həyata keçirilən "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin bəzi komponentləri üzərində işlər yekunlaşır və bir müddət sonra TANAP-in açılışını qeyd edəcəyik. Mühüm geostrateji əhəmiyyətə malik neqliyyat layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı çox əhəmiyyətli qərarlar qəbul olunub və bu istiqamət üzrə işlər uğurla davam etdirilir. Bu günlərdə isə Formula 1 yarışlarını izleyen dünya idmansevələri hem də müasir Bakının möhtəşəmlərindən öz təccübələrini gizlətmirlər.

Baxın! Bu tədbirlər 2018-ci ilin dördüncü ayında baş verib. Hələ qarşısında öz möhtəşəmliyi ilə dünya ictimaiyyətinin diqqətini ölkəmizə cəlb edəcək hadisələr var.

Bəs Ermənistanda nə baş verir? Bu ölkədə Azərbaycanla eyni vaxtda keçirilmiş seçimlərdən sonra coşmuş ehtiraslar, xalq narazılığı səngimək bilmir. Erməni xalqı uzun illərdir onu istismar edən, beynəlxalq aləmdən, regionun siyasi və iqtisadi həyatından tacir halına salmış, bütün maddi resurslarını mənimsəməs Serj Sarkisyanı istefaya göndərərək, sakitleşdirir. Dünen baş nazir "seçilməsi" münasibətə Sarkisyanı təbrik edənlərin, Ermənistana rıfah arzulanıların bugünkü məyusluğunu başa düşürük.

Məhz belə bir məqamda anti-Azərbaycan fealiyyəti dəfələrlə sübut edilmiş bəzi Qərb QHT-ləri və mediası tərəfindən irəli sürülən subyektiv müləhizələr əsasında AŞPA-da növbəti kampaniyanın başlanması heç də təccübələr görünmür və tesadüfi xarakter daşıdır. Qərbin bir sira transmilli nəşrlerində xüsusi sehifələrlə "araşdırılmaların" dərəcədə OCCRP şəbəkəsinin və onun arxasındaki qüvvələrin nə istədiyini anlaysırıq.

Onlar qlobal miqyasda səs salan, iri ölçülü siyasi xəritədə nəzəre çarpan kiçik bir dövlətin müxtəlif siyasetini qəbul etmək istəmirlər. Keçmiş sovet periferiyasının - Azərbaycanın

öz milli sərvətlərinə sahib çıxmazı, güclənməsi və beynəlxalq aktora çevriləməsi həmin dairələri məmənən etdir. Artıq daxildəki "5-ci kolon" vasitəsilə iqtisadçılar təşkil etmək, qarışılıq salmaq və Azərbaycanı fakt qarşısında qoymaq, onu güzəştə məcbur etmək mümkün deyil.

Azərbaycan Qərbin qonşu dövlətlərlə bağlı apardığı kampaniyaların, sanksiyaların heç birinə qoşulmur, öz ərazisindən bu və ya digər ölkəyə qarşı platsdarm kimi istifadə edilməsinə imkan vermir. Azərbaycan 1990-

AŞ PA-nı demokratiya və ədalət idarə etmir

Təşkilatın son qərəzli "hesabatı" göstərir ki, o, siyasi sifarişlər yerinə yetirməyə başlayıb

cı illərin "demokratiya dalğası"nın onun vasitəsilə cənuba və Mərkəzi Asiyaya ixrac təşəbbüslerinə də isti yanashaq olmuşdu, bu gün də Böyük Yaxın Şərq, yeni "Şia hilal" kimi proyektlərdə dəyər almır, dost Rusiya, İran və Türkiyə xalqları əleyhinə heç bir sazişdə iştirak etmir. Hərçənd, bununla bağlı yetərinə keçirilməsi ilə bağlı çox əhəmiyyətli qərarlar qəbul olunub və bu istiqamət üzrə işlər uğurla davam etdirilir. Bu günlərdə isə Formula 1 yarışlarını izleyen dünya idmansevələri hem də müasir Bakının möhtəşəmlərindən öz təccübələrini gizlətmirlər.

Azərbaycan xarici siyaset kursunu müstəqil şəkildə, öz milli maraqlarına uyğun müəyyənəşəndirib həyata keçirir, beynəlxalq təşkilatların tribunalarında xalqın mövqeyi ifadə olunur. Bir sözlə, əhalisinin sayı 10 miliona çatmamış bir ölkə dünyənin hegemon qüvvələrinin təzyiqləri qarşısında direniş göstərir, öz xəttini yürüdü və beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdəş, güvənilə bilən müttəfiq kimi böyük nüfuz və hörmət qazanmışdır.

İstənilən dövlətin xarici siyasetində milli mənafələr namənə diasporun və xaricdəki mənafə qruplarının gücündə istifadə etmək istiqaməti mühüm yer tutur. Lobbistlik Qərb siyasetinin dünyaya tanıtlığı fealiyyətdir. Qərb ölkələrinin bir çoxunda, məsələn ABŞ-da bu fealiyyət qanunla tənzimlənir. ABŞ xaricdə həmin məqsədlər üçün ildə 200 milyard dollarдан çox vəsait xərcleyir. Avropa İttifaqı "Şərqi tərəfdəşlığı" programı da daxil olmaqla siyaset, təhsil, QHT sahəsinə aid layihələrə yüz milyonlarla avro sərf edir. Azərbaycan da eyni yolu gedir, ölkəmizdə iqtisadi maraqları olan şirkət və qurumları, enerji və neqliyyat dəhlizləri siyasetindən bəhrələnən dövlətlərin gücündən istifadə edir, ayrı-ayrı siyasetçilər, media strukturları, QHT-lər, parlament fraksiyaları ilə işləməye can atır. Heydər Əliyev Fondu, AlIDA xətti ilə mühüm layihələr həyata keçirilir, ölkənin imicinə namənə beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edilir. Azərbaycan beynəlxalq təşkilatlarla iş aparmalıdır. Gələn qonaqlar ac yola salınmalıdır? Onlara ölkəmizin simvolu olan səvenirlər təqdim edilməsindən nə qəbat var?

Ermenipərest "People in Need", eləcə "Freedom House", "Amnesty International" və "Human Rights Watch" kimi təşkilatların maliyyələşməsində xüsusi rol olan "Carnegie Corporation"un rəhbərliyi erməni diasporun nümayəndələrindən ibarətdir. Dövlət katibi olarkən öz kabinetini anti-Azərbaycan kampaniyaları üçün qərargaha çevirmiş Con Kerri də bu gün "Carnegie Corporation"da ekspert kimi çalışır. Nədən ermənilərin lobbi fealiyyətinə Qərbdə "yaşıl işi" yandırılmalı, Azərbaycan əleyhi-

nə fealiyyəti belə açıq şəkildə stimulasiyalırmalı, amma Azərbaycan dövlətinin özünü müdafiə etmək haqqı tənqiməlidir? Siyasi pərdeərxəs xəberlərin aktiv izleyiciləri yəqin ki, xatırlayırlar - Azərbaycan yenice müstəqillik əldə etdiyi dövrde Qərbin müxtəlif işbaz qurumları, biznesmələri, siyasetçiləri ölkəmizlə işbirliyi qurmağa çalışır və beynəlxalq arenada onun PR-ni təşkil etmək üçün öz təkliflərini irəli sürürdülər. Əks halında təkliflərin arxasında Azərbaycanın milli sərvətlərindən pay qopmaq cəhdə dayanır. Azərbaycanın milli sərvətlərinin beş stereotip düşüncəsi olan, yeni "fəth edilmiş" keçmiş sovet əyalətine qənimət dalınca gedən "quldurlara" verib onları işləməliydiyik?

Əger Azərbaycan beynəlxalq arenada öz maraqlarını müdafiə etmek üçün feal siyasi və iqtisadi qruplardan, sağlam düşüncəli nüfuzlu şəxslərdən istifadə edir, bunun nəyi pisdir? Bəs formalasdırılmış lobbi Azərbaycan üçün hansı işlər görüb? Avropanın müxtəlif strukturlarının Dağlıq Qarabağ münəqşiqisi ilə bağlı indiyədək qəbul etdiyi sənədlərin sadəcə sadalanması kifayət qəder yer və zaman alardı. Bu uğurda hem Azərbaycan diplomatiyasının, həm də diasporun böyük əməyi var. İlk dəfə belə sənədlər qəbul ediləndə o zaman AŞPA-daki erməni nümayəndə heyəti və Ermənistana xarici siyaset idarəsinin uzun müddət hansı şok yaşadığını nəzət unutduq?

2013-cü ilde iflasa uğramış bəndnam "Ştrasser layihəsi"nin şokunu yaşıyanlar AŞPA-daki "korupsiya hesabatından" sonra yenidən "yaşıl işbus" məsələsində qisasa və revanşa hazırlırlar. Bu, Azərbaycana, onun milli maraqlarına qarşı qurulmuş növbəti məkrli oyundur. Necə düşüñürsünüz, dövlət öz mənafeyini qorunmalı deyilmə? Biz xarici anti-Azərbaycan dairələrin məqsədlərini başa düşürük, ancaq Azərbaycandan olan və bu kampaniyalara dəstək verənləri, o qarayaxmalarda yer alanları anlaysıbmır. Həmişə erməni lobbisinin fealiyyətini nümunə göstərərək Azərbaycan öz gücüne iqtisadi lobbi, siyasi dəstək qrupları formalasdırmaqda ittihad edənlərin bugünkü eks-mövqeyini məntiqələz izah etmək mümkün deyil. Ölkə daxilindəki opponentlərden "niye Azərbaycan lobbiyi Avropanın strukturlarında, Qərb dövlətlərinin parlamentlərində, beynəlxalq strukturlarda azdır?", "niye bu və ya digər Qərb ölkəsində ictmai rəyə təsiri olan qurum, QHT, dünəncə mərkezi Azərbaycan lobbisine çevrilme-

yib?" suallarını eşitmək istəyirik. Bunu qısa cavabı da var. Birinci, lobbi yaratmaq kifayət qədər böyük zaman və gərgin fealiyyət tələb edir. Cənab Prezidentin son təyinatlarının bu işi dəha da sürətləndirəcəyinə heç bir şübhə yoxdur. İkinci, bəzən diaspor və lobbi quruculuğuna dəstək göstərməli olan bəzi şəxslər sadəcə xəyanət yolu tutmuşlar. Avropa Şurası yanında səfir postu kimi yüksək vəzifə tutan diplomat indi AŞPA və digər Avropa strukturlarına Azərbaycanın lobbi fealiyyəti barədə gizli şikayət-donos gönderməsi haqqda "qürula" danışır. Çox mühüm səbəb budur - lobbi qurmali olanlardan bəziləri bu işin önünü kəsmək üçün hətta xəyanəti belə göz önüne almışlar.

Prezident köməkçisi bildirib ki, lobbi quruculuğuna yardım edəcək bəzi diaspor nümayəndələri isə Qərbin formalasdırıldığı "iaşə müxalifəti"nə çevrilib və Azərbaycan dövlətinə qarşı ermeni lobbi ilə birləşdirəcəyətənərək aparırlar. Həmin "iaşə müxalifəti" AŞPA-da ermənipərest "People in Need" təşkilatının dinləmələrində canfəşanlıq edir.

Ne qədər acınacaqlı görünse də, opponentlər bizi lobbinin zəifliyində deyil, ümumiyyətlə lobbi fealiyyətini təşkil etməkde günahlandırırlar. Avropanın bəlli çevrələrindən bəhrələnən radikal müxalifətin xalqın heysiyatına hesablanmış və XIX əsre xas "vəveyla şəriə əldən getdi" tərzdə şüarı, hətta hansısa otelde baş verən hadisəyə görə hakimiyəti ittihad etməsi onların populizminin və primitivliliyinin göstəricisidir. Əvvələ, Pedro Agramuntun məlum açıqlaması bu iddialara çox tutarlı cavab oldu. Diger tərəfdən isə, bir müddət əvvəl "niye otellərde cütüklərden sənəd tələb olunur?" deyənlərin bu gün tam əks fikir səsləndirməsi onların sadəcə manipulyasiya həvəskarı olduğunu təsdiq edir.

Görünür, xarici dairələr hakimiyət opponentlərinin xidmətlərindən yararlanmaqla Azərbaycanın dövlətinə gözdən salacaq ictmai narazılıq formalasdırmağa can atırlar. Lakin əminlikle deyə bilərik ki, əvvəller olğudu kimi, bu sünə ajiotaj yaratmaq cəhdə də ugursuzluğa məhkumdur. Azərbaycan əməkdaşlığı, tərəfdəşlərə açıq ölkədir, lakin heç vaxt təzyiq, şəntaj, təhdid siyasetini qəbul etməyib və etməyəcək. Buna görə də belə ciliz kampaniyalarla Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzuna xələl getirmə cəhdinin iflasa uğrayacağı heç bir şübhə doğurmur.

Yevlaxda "Heydər Əliyev 95" şəhəri altında tədbirlərə start verilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Yevlax rayon təşkilatı və rayonun mədəniyyət mərkəzinin birgə təşəbbüsü ilə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin əziz xatirəsinə həsr olunmuş "Heydər Əliyev və Azərbaycan mədəniyyəti" adlı elmi praktiki konfrans keçirilib.

Konfransı YAP Yevlax rayon mədəniyyət mərkəzinin direktoru Eldəniz Mustafayev açaraq, tədbirin məqsədi haqqında ətraflı məlumat verib.

Tədbir iştirakçıları Ulu Öndər Heydər Əliyevin, eləcə də torpaqlarımızın azadlığı və müstəqilliyi uğurunda helak olmuş şəhidlərimizin əziz xatirəsinə 1 dəqiqəlik sükutla yad etdikdən sonra, Dahi Öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti, Onun mədəniyyət sahəsində verdiyi önemli dəyərləndirmələri, həmçinin, bu sahənin inkişaf təmelini əks etdirən filmə baxış keçirildi.

Konfransda Bərdə regional mədəniyyət və turizm idarəsinin nümayəndəsi Rafiq Məmmədov "Heydər Əliyev və Azərbaycan mədəniyyəti" mövzusunda məruzə edib. Məruzə etrafında çıxış edən - Eldəniz Mustafayev, Elnurə Babayeva, Kəmale Qurbanova və başqaları Ulu Öndər Heydər Əliyevin şərəfli həyat yolundan danışaraq, Xalq və Lider məhəbbətinin vəhdətindən yaranan suveren, müstəqil Azərbaycanın uğurlarından bəhs ediblər.

YAP Yevlax rayon təşkilatının sədr müavini, aparat rəhbəri Əli Quliyev çıxışında tədbirin mahiyyəti və məqsədləri haqqında məlumat verib. Qeyd olunub ki, müstəqil Azərbaycanın qurucusu, xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin azərbaycanlıq məfkurəsini öyrənmək hər bir Azərbaycan vətəndaşının, xüsusən də, gənclərin vətəndaşlıq borcudur. "Məhz bu ruhda formalaslan gənclik eşlə vətənpərvər vətəndaş olaraq öz ölkəsinin mənafəyini qoruya bilər"-dəyə qeyd edən Ə.Quliyev vurğulayıb ki, bu günkü tədbir iştirakçıları hamisi olan Heydər Əliyevin ideyaları bu gün ölkəmizdə uğurla həyata keçirilir. Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin Azərbaycanda həyata keçirdiyi dünya məqyaslı layihələr Dahi Öndər Heydər Əliyev arzularının təzahürüdür". Tədbir iştirakçıları Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən kitab sərgisi ilə tanış olublar. Sonda YAP sıralarına yeni qoşulmuş bir qrup mədəniyyət işçilərinə partianın üzvlük vəsiqələri təqdim edilib.

R.NURƏDDİNOĞLU

Sərhəd təhlükəsizliyi təmin edilib

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərəfindən sərhəd təhlükəsizliyinin təmin ediləsi sahəsində eməliyyat-axtارış və sərhəd mühafizə tədbirləri uğurla davam etdirilir. 26 aprel 2018-ci il tarixdə DSX əməkdaşlarının sayıqlığı və peşəkarlığı sayəsində 5 nəfər əcnəbi vətəndaş tərəfindən dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısı alınmışdır.

Hadisə Dövlət Sərhəd Xidmətinin "Göytəpe" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində baş vermişdir. Həmin tarixdə Bileşuvər rayonunun Bileşuvər kəndi yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti sahəsində "Pusqu" sərhəd naryadında olan sərhədçilər tərəfindən arxa istiqamətdən mühəndis çəpərinə yaxınlaşan 5 nəfər naməlum şəxs müşahidə olunmuş və hərəketləri nəzarətə götürülmüşdür. Həmin şəxslər sərhəd zastavasının mühəndis çəpərindən keçməyə cəhd edərək sərhəd naryadı tərəfindən sərhəd pozucusu qismində saxlanılmışlar.

Araşdırma zamanı Azərbaycan Respublikasından İran İslam Respublikası istiqamətinde dövlət sərhədini pozmağa cəhd gösterən şəxslərin Sri-Lanka vətəndaşları - 1987-ci il təvəllüdü Kunarathinam Thuvisan, 1977-ci il təvəllüdü Sellakili Santhirakumar, 1983-cü il təvəllüdü Ratnasingam Satheeskumar, 1994-cü il təvəllüdü Gunaslgar Kamstan və 1978-ci il təvəllüdü Anthony Cross Anthony Belder olmaları müəyyən olunmuşdur.

Saxlanılmış şəxslər barəsində zəruri eməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirilir.

Paytaxtimizda Üçüncü Bakı Şöping Festivalına start verildi. Sayca üçüncü dəfə keçirilən bu festival, nəinki turistlərin axınına təşkil etmək, eyni zamanda, daxili turizmi inkişaf etdirmək məqsədi daşıyır. Bu baxımdan, festival ölkəmizdə sahibkarlığın inkişafına, eləcə də, Azərbaycanın turizm gəlirlərinin artmasına öz töhfəsini verir.

Azərbaycan Prezidentinin 2016-ci il 1 sentyabr tarixli "Azərbaycan Respublikasında turizmin inkişafı ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Sərəncamına əsasən,

Paytaxt Bakıda Üçüncü Bakı Şöping Festivalına start verildi

Keçirilən festivalın təşkili Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə həvələ olundu və nazirliyin nəzdində olan Azərbaycan Kongreslər Bürosu tərəfindən həyata keçirildi. Bakı Şöping Festivalının təşkil olunması isə ölkə başçısının 2016-ci il 6 dekabr tarixli Fermanı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasında ixtisaslaşmış turizm sənayesinin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ndə də öz əksini tapmışdır.

Pirallahı məktəbliləri Heydər Əliyev Mərkəzində olublar

Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar ölkəmizin hər bir yerində olduğu kimi, Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatı da silsilə tədbirlər keçirməkdədir. Bu tədbirlərdə YAP Pirallahı rayon təşkilatının fəalları ilə yanaşı, rayon ərazisində fəaliyyət göstərən ümumtehsil müəssisələrinin şagirdləri də aktiv iştirak edirlər.

YAP Pirallahı rayon təşkilatının tədbirlər planına əsasən, növbəti tədbir 186 sayılı məktəbin birgə təşkilatlığı ilə həyata keçirilib. Belə ki, partyanın Pirallahı rayon təşkilatı Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə bağlı Heydər Əliyev Mərkəzində ekskursiyada olub. Ekskursiya çərçivəsində iştirakçılara mərkezin əməkdaşları tərəfindən ətraflı məlumat verilib və onlar Heydər Əliyev Mərkəzini və burada fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev Muzeini ziyrət edib, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ölüm yolu əks etdirən eksponatlar, siyasi əsirin təbliğ edən əyani vəsaitlərlə, Azərbaycan xalçaçılıq məktəbinə əks etdirən xalçalardan və milli geyimlərdən ibarət sərgilərlə tanış olublar.

Heydər Əliyev Mərkəzinə ekskursiyadan xoş təəssüratlarla qayıdan şagirdlər Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının qərargahında və Heydər Əliyev Mərkəzində xatira şəkilləri çəkdiriblər.

RÖVŞƏN RƏSULOV

Qusarda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər keçirilir

YAP Qusar rayon təşkilatı tərəfindən Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyinə həsr olunmuş silsilə tədbirlər keçirilir. Tədbirlərin davamı olaraq, bu günlərdə gənclər arasında stolüstü tennis üzrə rayon birinciliyinə start verilib. Yarışlarda 40-dan çox tennis həvəskarı iştirak edir. Tarixi gün münasibətlə rayon məktəbləri arasında "Ümummilli Lider Heydər Əliyevin vətənpərvərliyi bizim üçün örnəkdir" mövzusunda inşa yazı müsabiqəsi da keçirilir. Həmçinin, məktəblilər arasında rəsmi seir müsabiqələri və şahmat üzrə rayon birinciliyinin keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Tədbirlərin yekununda "Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçiriləcək, yarış və müsabiqələrin qalibləri mükafatlandırılacaq.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Xaçmazda "700 min ağac əkək" kampaniyasına yekun vurulub

YAP Xaçmaz rayon təşkilatı Yeni Azərbaycan Partiyasının 25 illik yubileyi ilə əlaqədar "700 min ağac əkək" kampaniyası çərçivəsində növbəti ağacəkmə aksiyası keçirib. Aksiya çərçivəsinde 4200 ağac əkilib. YAP Xaçmaz rayon təşkilatı tərəfindən ağacəkmə kampaniyasında ümumilikdə 11 min 800 ağac əkilib və bu iş müvəffəqiyyətlə həyata keçirilib. Ağacəkmə kampaniyasında YAP Xaçmaz rayon təşkilatının fəalları və ictimaiyyət nümayəndələri yaxından iştirak ediblər.

edirdi, budəfəki festivala Bakıda yerləşən 800-dək mağaza qatılıcaq.

Mayın 31-dək davam edəcək festivala bundan əvvəlki festivalda olduğu kimi, supermarketlər də qوشub. Festival zamanı həm yerli, həm də xarici vətəndaşlar endirimlərden faydalanaqdandan əlavə, "Tax-Free" nişanı olan mağazaların etdikləri hər 100 AZN-dən çox alış-veriş zamanı Əlavə Dəyər Vergisinin (ƏDV) müyyəyen qismini geri ala biləcəklər. Həmin məbləği nağd və bank hesabına - karta köçürmə yolu ilə əldə etmək mümkündür.

N.ƏLƏDDİNQIZI

Əli Kərimli "molla" olmağa hazırlanır

Yaxud tülkünün həccə getməsi reallığı

Istər seçkidən öncə, istərsə də sonrakı dövrdə AXCP sədri, eləcə də "Milli Şura"nın qeyri-rəsmi rəhbəri Əli Kərimlinin nədənsə, yəni bir-dən-birə radikal dindarları öz ağışuna alması bəzi sualları doğurdu. Əcəba, bir haldə ki, AXCP-nin tərkibi, əsasən, ateistlərdən və Allahsızlardan ibarətdirsə, nəyə görə Kərimli anidən dini kəsimi öz ətrafında toplamağa cəhd etdi. Əslində, bu "üsula" keçid hələ məlum Nardaran olaylarından sonra bas vermişdi. Yəni bu gün qonşu ölkənin məlum orqanlarına xəfiyyəlik edən, Azərbaycanın dünyəvi və demokratik dövlətçilik maraqlarını satan Tale Bağırzadənin və onun radikal dini qruplaşmasının - "Müsləmanlar Birliyi Hərəkatı"nın ölkəmizin dövlət quruluşuna qarşı çıxışının ardınca, onun tərəfdarları bir-dən-birə özlərini Əli Kərimlinin qucağında gördülər...

Üstəlik, AXCP-nin sədr müavini Fuad Qəhrəmanının sosial şəbəkədə "dindara" çevrilməsi, baş verenləri "İmam Hüseyin müsibəti" ilə eyniləşdirməsi, bunun ardınca vəziyyəti daha da gərginləşdirməye çalışması, bilavasitə, dövlət maraqlarına qarşı açıq-aşkar çıxışın bariz nümunəsiydi. Halbuki, axtarıb-arasaq, F.Qəhrəmanlı və bu gün onu müdafiə edən AXCP üzvləri heç Allahanın qibləsinin de yerini düz-əməlli tanımlırlar. İndi, F.Qəhrəmanlı olub radikal dindarların "ağası" -T.Bağırzadə ilə birgə...

Tale Bağırzadənin tərəfdarları olan Kərimlisevər "dindarları" bilsələr ki, Leyla Yunus bütün xidməti boyu erməniyə satılıb, ondan imtina edərlərmi?

Daha bir ilginc faktı dəyərli oxucularımızın diqqətinə çatdırmaq istərdim. T.Bağırzadə həbs olunar-olunmaz onun müdafiəcisi qismində çıxış edənlərdən biri de azərbaycanlı maraqlarına qarşı

açıq-aşkar erməniyilik edən Leyla Yunus oldu. T.Bağırzadəyə məktubu belə yazdı. T.Bağırzadə isə həmin bu millət və dövlət düşmənini "müberiz qadın" statusunu yapaşdırdı... İndi bu gün sual edə bilərik ki, yaxşı, eger T.Bağırzadənin tərəfdarları olan "Milli Şura"nın Kərimlisevər "dindarları" biləsələr ki, L.Yunus bütün xidməti boyu erməniyə satılıb ondan, yəni T.Bağırzadədən imtina edərlərmi? Et-məzələr, cünki belə "dindarlar" həqiqi olsayırlar, ilk növbədə, dövlət maraqlarına qarşı çıxaraq, Qərəbə, erməni lobbisine nökərçilik edən Ə.Kərimlinin yanında olmazdlar. Cünki müqəddəs kitabımızda da yazılıb ki, dövlətə, onu dəstəkləyen xalqa və rehbərinə qarşı çıxməq ən böyük günahlardan hesab olunur...

Hətta bu qüvvələr Azərbaycan uğrunda öz sahələrini qurban vermiş Qarabağ veteranlarını belə təhqir etməkdən çəkinmədilər!

Beleliklə, ətrafında T.Bağırzadənin qondarma dindarlarını toplayaraq, siyasi üstünlük əldə edəcə-

Rövşən RƏSULOV

Gəncədə quldurluq edən şəxslərən birinin evində qumbara və heroin tapılıb

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) "102 Zəng Mərkəzi" Xidmətinə müraciət edən Gençə şəhər sakini Şahin Məmmədov axşam saatlarında Ş.i.Xətai prospektində 3 nəfər tərəfindən döyüldüyü və bıçaqla hədələnərək pulunun alındığını bildirib. DİN-in metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, məlumatla əlaqədar dərhal Kəpəz Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən müvafiq tədbirlər keçirilib. Aparılan araşdırılmalarla Ş.Məmmədova qarşı quldurluq töredən şəxslərin zərərçəkənə məxsus 120 manat pulu aldıqdan sonra avtomobile aradan çıxdıqları müəyyən edilib.

Faktla bağlı cinayət işi başlanılib. Keçirilən tədbirlərlə quldurluğu töreməkdə şübhəli bilinənlər - əvvəllər məhkum olunmuşlar - Göygöl rayon sakini Orxan Həsənli, Gençə şəhər sakinləri İsgəndər Məmmədov və Hüseyn Mayıləv polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıblar. Əməliyyat tədbirləri ilə polis əməkdaşları tərəfindən İ.Məmmədovun şəhər ərazisindəki yaşadığı evdən 1 ədəd "F-1" qumbarası və heroin aşkarlanaraq götürülüb. Hazırda araştırma aparılır.

Axtarışda olan 29 nəfər saxlanılıb

Rəspublikanın daxili işlər orqanları tərəfindən öten gün qeydə alınmış 98 cinayət faktından 23-nün üstü "isti izlər"lə açılıb. Daxili İşlər Nazirliyinin metbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, əvvəlki dövründən bağlı qalmış beş cinayətin açılması təmin olunub. Axtarışda olduğuna görə 29 nəfər, o cümlədən mülki-hüquqi öhdəliklərin icrasından yayıldığına görə 2 nəfər, borclu şəxs qismində axtarışda olan 14 nəfər saxlanılırla aidiyəti üzrə təhvil verilib.

Respublikanın avtomobil yollarında baş vermiş bir yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində bir nəfər ölüb, bir nəfər xəsəret alıb. Daxili işlər orqanları əməkdaşlarının keçirdikləri eməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotiklə əlaqəli 10, qanunsuz saxlanılan silah-sursatla bağlı 1 fakt müəyyənləşdirilib.

"Bəli, onları adam deyil, it hesab edirəm"

Araz Əlizadə: "Arif və Ramis Yunus qardaşlarının anaları ermənidir"

- Arazi bəy, Leyla Yunusla yanaşı, son vaxtlar onun yaxınları, o cümlədən, Ramis Yunus Azərbaycan dövlətinə və xalqına qarşı qarayaxma kampaniyasını geniş formada həyata keçirirlər. Nəyə görə, bunlar bu ölkəyə və dövlətə düşmən kəsiliblər?

- Əlbette ki, düşmən kəsiləcəklər. Çünkü onlar belə təribye alıblar. Ramis Yunus Xalq Cəbhəsinin qurulmasına və Milli

Azadlıq Hərəkatında iştirak etməyib. Sadəcə, Leyla Yunusun həyat yoldaşı olan Arif Yunusun qardaşıdır. O zamanları hakimiyətə gələn Xalq Cəbhəsi L.Yunusun vəsítəciliyi ilə, R.Yunus parlaməntin işlər müdürü təyin etdi. Cəbhəcilərin yarımaz hakimiyətinə son qoyulduğundan sonra, R.Yunus L.Yunusun təlimatı əsasında ölkədən qaçıdı. O zamandan ABŞ-da yaşayır, oranın vətəndaşıdır. İndi bu şəxsin Azərbaycandan nə istədiyini bilmirəm. Əgər gözləyirə ki, onu təzədən getirib, Milli Məclisin işlər müdürü təyin edəcəklər, yanlışlıq yol verir, sehv düşünür. Bu ölkədə, xəyanət yolu tutanlara etimad göstərile bilməz.

- Belə bir məlumat yayılmışdır ki, L.Yunusun ermənilərlə yaxınlığı var, qohumluq əlaqələri mövcuddur?

- Arif və Ramis Yunus qardaşlarının anaları ermənidir. Onların özləri də, bunu heç vaxt inkar etməyiblər. AXC hakimiyətə gəlməmişdən öncə, qurumun daxilindəki bir-birini sıradan çıxartmağa çalışan qruplaşmalar buna görə L.Yunusa qarşı böyük kampaniya aparırdı. Yəni bununla L.Yunusun vurmağa çalışırdılar. Amma özləri hakimiyətə gələndən sonra Leyla oldu Müdafiə Nazirliyinin Analitik İnformasiya Mərkəzinin rəhbəri polkovnik Yunusova, Ramis Yunus isə Milli Məclisin işlər müdürü.

- Yunusların Azərbaycana qarşı qərəzli mövqə sərgiləməsinin arxasındaki erməni qohumlarının təlimatı ola bilərmi?

- Ehtimal etmək olar, amma mən bu barədə dəqiq nəsa deyə bilmərəm. Ancaq onu, birmənali şəkildə, deyə bilərəm ki, nəhayət insanı layiq olmadığı bir vəzifəyə təyin edəndə və həmin insan onarı itirəndən sonra aqresivləşir. Hər vəchələ çalışır ki, yamanlıq etsin. Yunuslar da yağılı tikələrini itirdiklərindən, Azərbaycana qarşı düşmən mövqə sərgiləyirlər.

- Yəni bunlar Azərbaycandan qisas alırlar?

- Yunuslar heç kim idilər, tənəyin, haqlarında melumata malik olan da yox idi. AXC hakimiyəti zamanı birdən-birə əllərinə həkimiyət dəsəd. Başladılar mövqə və bir az pul qazanmağa. Onlara yağılı tikələrini itirmək ağır gelir.

- Yunuslar, eləcə də, Avropadakı "söyüş qrupu"nun Azərbaycana qarşı söylədiklər təhqirət, söyüslər eynidir. Bu baxımdan, demək olarmı bunlar eyni mərkəzdən idarə olunurlar?

- Seçki kampaniyasında da bu sualı verdim ki, "Azərbaycanda bu qədər işsiz prokuror işçisi ola-ola Vədidi İsgəndərlini Xarkovdan Bakı şəhər prokurorluğuna getirməyin mənası nə idi? Tapmaq lazımdır ki, kim getirib, niyə getirib?" Amma cavab ala bilmədim. V.İsgəndərlinin qardaşı İ.İsgəndərov AXC hakimiyəti dövründə Ləl Cəvahirat Fondunun direktoru olub. Yəqin ki, İ.İsgəndərovun dəstəyi və köməyi ilə, təmənnəsiz olaraq V.İsgəndərlini Xarkovdan keçirdiblər Bakıya. Bununla belə, tam araşdırımıza ehtiyac var.

- Artıq "söyüş qrupu"nun üzvlərindən olan Hüseyn Abdullayev həbs edilərək, Azərbaycana gətirilib. Digərlərinin də, eyni aqəbi yaşıyacaqlarını demək olarmı?

- Azərbaycan qanunvericiliyinə görə, onların etdiyi əməllerin məsuliyyəti yaradır. Qanun tam imkan verir ki, o şəxslər həbs olunaraq, məhkəmə qarşısına çıxarılsınlar. Amma bu, artıq hüquq-mühafizə orqanlarının işidir. Söyüşə qalsa on çox sosial şəbəkələrdə söylən mənəm. Amma mənim bir misalım var ki, "it hər karvan keçər".

- Belə çıxır ki, sosial şəbəkələrdə söyüş söyən şəxsləri siz it-kük hesab edirsınız?

- Beli, onları adam deyil, it hesab edirəm.

GÜLYANƏ

İkisi bir boyda olan... əkizlər...

Eyni gündə, Eyni saatda dünyaya göz açan əkizləri bəlkə də möcüzə hesab etmək olar. Ölkəmizdə hər 1000 doğulan uşaqdan 11-i əkizdir. Buna genetik meyilli və ana olmağa hazırlaşan qadınların yaşıının 30-dan yuxarı olması təsir göstərə bilər. Yəni qadın 35-40 yaşlarında isə, onun əkiz anası olmaq ehtimalı dişlərindən daha yüksəkdir.

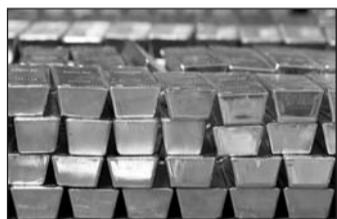

AZERTAC xəbər verir ki, əkizlər eyni və müxtəlif yumurta əkizləri olmaqla iki yere bölünür. Mütəxəssislərin verdiyi məlumat görə, eyni cinsli yumurta əkizləri həmçə eyni cinsli olurlar, yəni onların ikisi də mütləq ya oğlan, ya da qız doğulurlar və onların genotipi də əksər hallarda üst-üstə düşür.

Müxtəlif yumurta əkizlərinin mayalanmasında iki yumurta hüceyəsi iştirak etdiyinə görə, onlar müxtəlif cinsli ola bilir. Fərqli ondadır ki, həmin halda əkizlər bacı-qardaş kimi bir-birinə oxşayacaqlar və onların genləri yaribayarı bir-birinə uyğun olacaq.

Pediatriklər əkizlərin öz aralarında ünsiyyət vasitəsi kimi istifadə etdiyi dil olduğunu söyləyirlər. Onlar danışmaq verdiklərinə yiyələnib ana dilini öyrənən qədər bir-birini həmin dille anlaysırlar. Əkizlərin təxminən 40 faizi həmin dildən istifadə edir, danışmağa başlayandan sonra həmin ünsiyyət forması aradan götürülür. Tibdə təsdiqini tapmasa da, əkizlərin qan qrupu və rezus faktorları daxil olmaqla maraq dairələri, hobbiləri, dünyaya baxışları, sənət seçimləri bir-birine çox uyğun olur. Hətta fərqli mühitdə böyükmiş olsalar da, həmçə eyni sahəyə maraq göstərirler. Əkizlər arasında energetik əlaqə var və onlar bir-birlərini uzaqda olanda da hiss edir, ağrılarını duyurlar.

Cənubi Koreyada süpürgəçi zibil qutusunda qızıl külçələr tapıb

Cənubi Koreyada süpürgəçi İnçhon şəhərinin beynəlxalq aeroportunundakı zibil qutusunda 350 milyon von (təxminən 327 min ABŞ dolları) dəyərində qızıl külçələr tapıb. AZERTAC xəbər verir ki, "The Korea Times" qəzeti polisə istinadla yaydığı məlumatə əsasən, qızılın sahibi müəyyən edilməyib. O, yaxın 6 ay ərzində üzə çıxmazsa, süpürgəçi bu sərvətin rəsmi sahibi olacaq. Əgər qızılın yiyəsi melum olsa belə, tapıntıının bazar dəyərinin 20 faizi süpürgəciye veriləcək. Lakin qızıl külçələr hər hansı cinayətlə bağlı olduğu halda, ona heç nə çatmayıacaq.

Dünyada turistlərin sayının 40 faizdən çoxu Avropaya düşür

Avropa turistlər üçün ən cəlbedici qitə kimi qalır. Keçən il Avropa İttifaqı ölkələrinə 538 milyon turist səfər edib. Bu, əvvəlki ildəki ilə müqayisədə 8 faiz çoxdur. Dünya Turizm Təşkilatının (DTT) rəhbəri Zurab Pololikashvili Aİ ilə tərəfdəşliq şəraitində hazırlanmış yeni məruzenin dərc edilməsi ilə əlaqədar deyib: "Turizm sahəsində davamlı artım Avropada və bütün dünyada bir sıra ölkələrin iqtisadi ərişinə şərait yaratıb və iş yerlərinin sayının artması ilə neticələnib".

AZERTAC BMT Xəberlər Mərkəzine istinadla bildirir ki, 2016-ci ildə Avropa ölkələri turistlərin hesabına 342 milyard dollar qazanc əldə ediblər. Bu, turizm sahəsində dünya üzrə orta gəlirdən 30 faiz çoxdur. Avropa İttifaqı ölkələrinin sakınları seyahətlər üçün özlərinin xərcədikləri ilə müqayisədə əcnəbi turistlər hesabına daha çox vəsait əldə ediblər. Belə ki, həmin müddədə Aİ ölkələrinən olan turistlər xaricdə 315 milyard ABŞ dolları xərcleyiblər.

Ses

Son sahifə

2 may

Dünya KIV-ləri Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisini geniş işıqlandırıb

Bakıda keçirilən Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisi İtaliyanın "La stampa.it", "Repubblica.it", "ANSA.it", "Rainews.it", "Euronews.it", "News24oresu24.it", "FirenzePost.it", "Napolimagazine.com", "Giornaledipuglia.it", "Primopianomodena.it", "Padovanews.it", Malta'nın "Tvm.mt", Serbiyanın "F1-serbia", "Rts.rs", "Dnevnik.rs", "Vesti.rs", Monteneqronun "Cdm.me", Bosniya and Herseqovinanın "Vijesti.ba", "Klix.ba" portallarında geniş işıqlandırılıb. AZERTAC xəbər verir ki, məlumatlarda yarışın gedişi, nəticələri, turistlər üçün cəlbediciliyi, pilotlar, Bakının gözəlliyi, Azərbaycanın tarixi məkanları və dinamik inkişafı barədə etraflı məlumat verilir. Yarışın yüksək səviyyədə keçirildiyi, azarkeşləre həyecanlı anlar yaşatıldığı diqqətə çatdırılır.

Azərbaycan Qran-Prisinə gələnlərin sayı ötən illə müqayisədə 31 faiz artıb

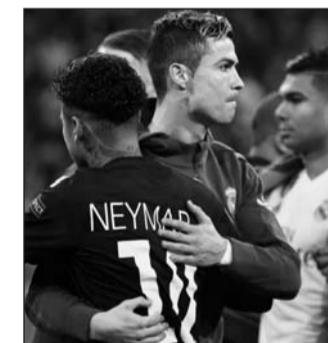

Bu günlərdə başa çatan Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisini izləməyə 94 min tamaşaçı gəlib. AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə Formula 1-in mətbuat xidməti özünün "Twitter" hesabında bildirib. Beləliklə, Bakı mərhələsinə ümumilikdə gələnlərin sayı ötən illə müqayisədə 31 faiz artıb. Xatırladaq ki, ötənlikli Azərbaycan Qran-Prisini izləməyə 71451 nəfər gəlmədi. Bu il aprelin 27-29-da Bakıda Formula 1 Azərbaycan Qran-Prisinin yürüşləri təşkil olunub. Qran-Pri çərçivəsində Formula 2 yarışları da keçirilib.

Azərbaycan güləşçisi Rusiyada qızıl medal qazanıb

"Nefçi idman Klubu"nun sərbəst güləşçisi Fərid Cabbarov Rusiyanın Tumen şəhərində qızıl medala sahib olub. AZERTAC xəbər verir ki, yeniyetmələr arasında keçirilən yarışa 80 kiloqram çəki dərəcəsində mübarizə aparan idmanımız bütün rəqiblərini məglubiyyətə uğradıb və beynəlxalq turnirin qalibi adını qazanıb.

Ronaldo: "Neymarın hazırda "Real" a keçidi mümkünüszdür"

"Real"ın futbolçusu Kristiano Ronaldo PSJ-nin oyunçusu Neymarın Madrid klubuna məməkün keçidinə münasibət bildirib. Qol.az-in "Cadena Ser" a istinadən yaydığı xəbərə görə o, braziliyalı hücumçunun "Kral klubu"na transferini hazırlıda mümkünsüz hesab edib: "PSJ Neymara görə yüksək məbləğdə pul xərclədi. Paris klubun maliyyə problemləri ilə üzləşdiyini düşünürəm. Ancaq "Real" böyük məbləğ təklif etse belə, onların mövqeyi deyişməyəcək. Fikrimcə, Neymarın hazırda "Real" a keçidi mümkünüszdür. Bu, bir neçə il sonra baş verə bilər. O, hələ gəncdir. Hesab edirəm ki, Parisi sevir. Neymar "Barselona" ni tərk etmək istəyirdi və onu nə gözlədiyini bildirdi".

Venger PSJ-dən imtina etdi

"Arsenal"ın baş məşqçisi Arsen Venger Fransada işləməkdən imtina etdi. Qol.az-in "Daily Star" a istinadən yaydığı xəbərə görə, təcrübəli mütəxəssis PSJ-nin ona klubun baş mənecəri olması ilə bağlı göndərdiyi təklifi müsbət cavablaşdırılmayıb. Bildirilib ki, Venger karyerasında fasilə vermək niyyətindədir. Qeyd edək ki, A.Venger 22 ildir çalışdırduğu "Arsenal"dan bu mövsümün sonu ayrılaçğını açıqlayıb.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM məlumatçılığı agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**